

NACKA
KOMMUN

Kallelse/föredragningslista
25 maj 2021

Socialnämnden

Tid: kl. 18:00-20:25

Plats: Nacka stadshus

Helene Skantze (M), ordförande

Socialnämnden

7. **Tertialrapport nr 1 2021 (SOCN 2020/155)**
Förslag till beslut
Socialnämnden godkänner tertialrapport nr 1 2021.
8. **Bostad först och bostadssökarstöd - muntlig dragning**
9. **Riktlinjer för sociala hyreskontrakt (SOCN 2021/143)**
Förslag till beslut
Socialnämnden antar reviderade riktlinjer för sociala hyreskontrakt.
10. **Politikerinitiativ - Utredda införandet av ett kommunalt bostadstillägg i Nacka kommun (SOCN 2021/131)**
Förslag till beslut
Socialnämnden noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom politikerinitiativet. Politikerinitiativet är därmed färdigbehandlat.
11. **Våld i nära relation - muntlig dragning**
12. **Politikerinitiativ - Våld i nära relation (SOCN 2021/165)**
Förslag till beslut
Socialnämnden noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i politikerinitiativet. Politikerinitiativet är med detta färdigbehandlat.
13. **Politikerinitiativ - Stoppa mäns våld mot kvinnor! (SOCN 2021/164)**
Förslag till beslut
Socialnämnden avslår förslagen i politikerinitiativet eftersom det är känt vilka insatser och åtgärder gällande våld i nära relation som idag finns inom socialnämndens verksamheter och inom Valfärd samhällsservice.
14. **Politikerinitiativ - Våld i nära relationer (SOCN 2021/163)**
Förslag till beslut
Socialnämnden noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i politikerinitiativet. Politikerinitiativet är med detta färdigbehandlat.

NACKA
KOMMUN

Kallelse/föredragningslista
25 maj 2021

Socialnämnden

15. Remiss - överenskommelse om samverkan inom patientnämndsverksamhet (SOCN 2021/98)

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att anta överenskommelsen om samverkan inom patientnämndsverksamhet mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län.

Tertialrapport nr 1 2021

7

SOCN 2020/155

2021-05-06
TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr: SOCN 2020/155

Tertialrapport nr 1 2021

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner tertialrapport nr 1 2021.

Sammanfattning

Periodens utfall är 292,1 miljoner kronor varav 4,3 miljoner avser insatser utförda 2020. Kostnaderna för vuxna 0-64 år och för nämnd och nämndstöd är högre än budget vilket vägs upp av lägre kostnader för andra verksamheter. Periodens resultat är +7,5 miljoner kronor och prognosen för helåret är 898,7 miljoner kronor, +/- 0 kronor jämfört med budgeten för helåret 2021. Prognosen innehåller en del osäkerheter eftersom verksamheterna fortfarande påverkas av pandemin. Sammantaget gör det att prognosen innehåller fler antaganden än vanligt.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet är en ekonomisk rapport och förslaget till beslut innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget till beslut får inga konsekvenser för barn

Handlingar i ärendet

Bilaga Tertialrapport 1 2021

Karin Kollberg
Social- och äldredirektör
Stadsledningskontoret

Birgitta Sandberg
Controller
Controllerenheten

Tertialrapport I 2021

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Verksamhetsresultat	4
2.1	Maximalt värde för skattepengarna	4
	<i>Socialtjänsten utvecklas utifrån Nackabornas behov. Insatser som erbjuds håller en hög kvalitet och utgår från en evidensbaserad praktik. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet möts med varierade och effektiva arbetssätt som anpassas efter individens förutsättningar.....</i>	<i>4</i>
2.2	Bästa utveckling för alla.....	4
	<i>Barn och vuxna med social problematik och/ eller funktionsnedsättning som är i behov av stöd, ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. De som är i behov av stöd ska vara delaktiga och erbjudas individanpassade insatser som hjälper.....</i>	<i>4</i>
2.3	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka.....	5
	<i>Den som har en funktionsnedsättning får möjlighet att delta i samhällslivet på lika villkor. Anpassade boendeformer av god kvalitet finns tillgängliga och integrerade i Nackas olika kommundelar.....</i>	<i>5</i>
2.4	Stark balanserad tillväxt	6
	<i>Barn och vuxna lever ett tryggt och självständigt liv utifrån sina förutsättningar och får hjälp innan problemen blir för stora genom ett varierat utbud av lättillgängligt stöd. Samarbetet med andra huvudmän, civilsamhället, föreningar och volontärverksamheter förebygger sociala problem.....</i>	<i>6</i>
3	Ekonomiskt resultat	8
4	Investeringar	16
5	Redovisning riktade statsbidrag	16
6	Sjukfrånvaro	17
7	Åtgärdsplan	17
8	Intern kontrollplan	18

I Sammanfattning

Viktigaste händelser

Antalet anmälningar kring barn och unga 0-20 år som far illa har ökat under flera månader. Hur stor omfattning av ökningen som hör samman med pandemin är svårt att avgöra, men det är tydligt att anmälningarna från polis och sjukvård har ökat. Det handlar om våld i familjer, missbruk hos föräldrar och psykisk ohälsa. Ökad skolfrånvaro är ett annat skäl.

Det är även fler vuxna som söker stöd i sin våldsutsatthet, både avseende skyddat boende och öppna insatser. Allt fler barn är berörda när vuxna flyttar till skyddat boende och tvingas lämna sin hemmiljö. Våldet är grövre än tidigare.

Insatserna som omsorgsenheten beviljar har varit öppna och tillgängliga för kunder under pandemin. För de kunder som hör till riskgrupp har man gjort individuella lösningar. Kunder som i LSS målgrupp som bor på bostad med särskild service samt de kunder som har personlig assistans har fått sina båda vaccinationsdoser, vilket innebär att de kan återgå till sina dagliga verksamheter.

IBIC (Individens behov i centrum) är ett arbetssätt som kan användas i socialtjänsten för att beskriva resurser, behov och mål för personer med funktionsnedsättning. LSS handläggarna använder idag detta i handläggningen och implementeringen av arbetssättet har nu startat även inom socialpsykiatrigruppen och hos de handläggare som handlägger kunder under 65 år som har behov av insatser enligt socialtjänstlagen som hemtjänst, särskilt boende med flera.

Ekonomi i sammanfattning

Periodens utfall är 292,1 miljoner kronor varav 4,3 miljoner avser insatser utförda 2020. Kostnaderna för vuxna 0-64 år och för nämnd och nämndstöd är högre än budget vilket vägs upp av lägre kostnader för andra verksamheter. Periodens resultat är +7,5 miljoner kronor och prognosen för helåret är 898,7 miljoner kronor, +/- 0 kronor jämfört med budgeten för helåret 2021. Jämfört med prognosen för mars -3,4 miljoner kronor har prognosen förbättrats, huvudsakligen på grund av 2 miljoner kronor i statsbidrag för Covid-19 avseende 2020 samt 1,4 miljoner kronor i övriga statsbidragsintäkter.

Prognosen innehåller en del osäkerheter eftersom verksamheterna fortfarande påverkas av pandemin. Det innebär både högre kostnader till exempel för personlig assistans och lägre kostnader för att kunder avböjer hemtjänst. Andra verksamheter har börjat märka en ökad efterfrågan i efterverkningarna av pandemin, det gäller fler ansökningar/anmälningar på grund av våld och psykisk ohälsa hos vuxna och barn och unga inom individ och familjeomsorgen. Sammantaget gör det att prognosen innehåller fler antaganden än vanligt.

2 Verksamhetsresultat

2.1 Maximalt värde för skattepengarna

Socialtjänsten utvecklas utifrån Nackabornas behov. Insatser som erbjuds håller en hög kvalitet och utgår från en evidensbaserad praktik. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet möts med varierade och effektiva arbetssätt som anpassas efter individens förutsättningar.

— Följs upp i samband med årsbokslutet

2.2 Bästa utveckling för alla

Barn och vuxna med social problematik och/ eller funktionsnedsättning som är i behov av stöd, ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. De som är i behov av stöd ska vara delaktiga och erbjudas individanpassade insatser som hjälper.

—

Andel kvinnor och män över 18 år som vid avslutad placering på skyddat boende uppger att de inte utsätts för våld.

Sammanlagt var 32 vuxna och 48 barn placerade på skyddat boende under föregående år. I januari 2021 var nio våldsutsatta vuxna placerade i skyddade boenden. Under perioden januari till och med april månad har nio placeringar avslutats och åtta har bedömts leva ett liv fritt från våld efter avslutad placering. Tolv barn har varit placerade tillsammans med sin förälder.

I början av maj månad 2021 är 13 våldsutsatta vuxna placerade på skyddat boende och 15 barn. Föregående år var det sex våldsutsatta vuxna som var placerade i ingången av maj månad.

De som varit placerade länge på skyddat boende har omfattande stödbehov där ofta flera enheter inom kommunen är inblandade. Placeringar tenderar att bli längre då det är svårt att finna en lämplig boendelösning. Pågår en vårdnadstvist påverkar det situationen kring val av bostadsort, eftersom barnet kan ha fortsatt behov av umgänge med den andre föräldern. Först när vårdnadsprocessen är klar kan flytt ske. Det vanligaste är att den våldsutsatta får ett andrahandskontrakt i någon annan stad och där kan leva ett liv fritt från våld. Någon enstaka vuxen har fått ett eget förstahandskontrakt eller lyckats byta sitt förstahandskontrakt där det bedöms säkrare att bo. Många av de som är placerade kan inte återvända till Nacka. Ibland är enda möjligheten att stanna i skyddat boende innan byte av lägenhet kan ske. Socialsekreterarna arbetar metodiskt med planerade utskrivningar samt med säkerhetsplaneringar, i samråd med kontaktpersonerna på skyddade boenden, inför utflyttning. I de fall den våldsutsatta inte bedöms leva ett liv fritt från våld efter avslutad placering handlar det om att personen, trots ett omfattande motivationsarbete, har valt att ha fortsatt kontakt med våldsutövaren eller har flyttat tillbaka till våldsutövaren.

Antal vuxna som har en pågående öppen insats i form av kvalificerad kontaktperson har ökat. I maj i år är det 27 våldsutsatta som har rätt till insatsen och föregående år i maj var det 13 personer. Det är fler våldsutsatta vuxna som vänder sig till kommunen för att söka hjälp för att de lever i en våldsutsatt situation.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021	Måluppfyllelse 2021
Andel kvinnor och män över 18 år som vid avslutad placering på skyddat boende uppger att de inte utsätts för våld.	 85 %	89 %	80 %	111 %
Kommentar				
Nio placeringar har avslutats på skyddat boende under första tertialen varav åtta av dem bedöms leva ett liv fritt från våld. 12 barn har varit placerade tillsammans med sin förälder i skyddat boende.				

2.3 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Den som har en funktionsnedsättning får möjlighet att delta i samhällslivet på lika villkor. Anpassade boendeformer av god kvalitet finns tillgängliga och integrerade i Nackas olika kommundelar.

Sex personer avslutade insatsen socialt hyreskontrakt under perioden. Av dessa har fyra personer ordnat ett eget boende. En person motsäger sig att flytta ut och i ett ärende framgår inte hur kunden ombesörjt sin boendesituation.

Av 200 beviljade insatser enligt 9 § 9 LSS bostad med särskild service är 140 kunder placerade i grupp- eller servicebostäder belägna i Nacka kommun, 21 personer i annan särskilt anpassad bostad i Nacka kommun. Av dessa 200 kunder bor 39 kunder utanför kommunen, vilket innebär att 80 procent av kunderna bor inom Nacka kommuns gränser.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021	Måluppfyllelse 2021
Andel av hyresgästerna med socialt kontrakt som efter avslutad insats anskaffar en egen bostad.	 74 %	67 %	75 %	89 %
(N) Andel kunder som bedömts och beviljats bistånd till boende enligt LSS och där behovet kan tillgodoses inom kommunens gränser	 80 %	80 %	90 %	89 %

2.4 Stark balanserad tillväxt

Barn och vuxna lever ett tryggt och självständigt liv utifrån sina förutsättningar och får hjälp innan problemen blir för stora genom ett varierat utbud av lättillgängligt stöd. Samarbetet med andra huvudmän, civilsamhället, föreningar och volontärverksamheter förebygger sociala problem.

Föräldrastödsinsatser

När det är lämpligt rekommenderas föräldrar i kontakt med barn- och familjeenheten att söka stöd via de serviceinsatser som erbjuds vid familjemottagningen inom Valfärd Samhällsservice. Antalet föräldrar som själva söker föräldrastödsinsatser direkt hos familjemottagningen har ökat.

Under tertial 1 har 114 familjer som tagit del av familjestödsinsatser besvarat en enkät om hur de upplever insatsen. 100 procent av de som valt att svara på enkäten anser att de fått stöd och vägledning i sin föräldraroll. Det goda resultatet kan härledas till att föräldrastödet ges av personal med lång erfarenhet och hög kompetens inom området vilket ger en god kvalitet på insatsens utförande.

Antalet familjer som fått föräldrastöd under tertial 1 2021 är 324, till skillnad från 280 familjer 2020. Ett skäl till ökningen kan vara möjligheten att få familjestöd digitalt, när verksamheterna har ställt om till mer digitala arbetssätt under pandemin. När medborgare distansarbetar/är hemma i större utsträckning är det lättare att ta del av familjestödsinsatser, då man har mer flexibel tid. Det rapporteras också om ökade svårigheter i nära relationer på grund av att familjer har varit mer tillsammans hemma, vilket kan ha medfört att behovet av föräldrastöd ökat under året. Försämrad ekonomi och företag som gått i konkurs är andra anledningar till en pressad familjesituation.

Första Linjen mottagningar

Horisonten och Bryggan och arbetsgruppen inom Valfärd samhällsservice som arbetar med råd och stöd har under perioden tagit emot 258 familjer. Föregående år var det 218 familjer för samma period. Inflödet fortsätter att öka av familjer som söker rådgivning hos första linjen- och familjemottagningarna. Den ökade psykiska ohälsan hos barn och unga och även att föräldrar mår psykiskt dåligt anges som orsak. Bland barn och unga märks nedstämdhetssymtom och hög skolfrånvaro. Allt fler föräldrar söker hjälp vid separation och konflikter. Barn och ungdomspsykiatri och socialtjänsten hänvisar fler. Myndigheten har under tillfälligt ökat finansieringen med 0,8 miljoner kronor för att kunna öka bemanningen och avvärja det intagningsstopp som hotade i början av året. Utökningen är finansierad av statsbidrag.

Hembesöksprogram

Utökat hembesöksprogram bedrivs sedan förra året gemensamt av Fisksätra barnavårdscentral och Nacka kommun, där alla nyblivna föräldrar som tillhör Fisksätra erbjuds delta. Syftet är att främja barnets hälsa på kort och lång sikt, att stärka föräldraskapet och att ge en mer rättvis vård utifrån familjens behov. Teman diskuteras och familjens egna behov och frågor fångas upp. Kontakten med barnet och dess föräldrar har blivit mer naturlig när de befinner sig i familjens hem. Under perioden januari till och med april är 34 bebisar och deras föräldrar aktuella. I programmet får föräldrar också information om kommunens utbud av tidiga insatser.

Krisstöd

Under första tertialet har 27 barn varit i polisförhör, med anledning av misstanke om våld riktat mot barnet. Fjorton familjer med barn har varit aktuella för krisstöd i samband med att barnet har varit på polisförhör och de allra flesta familjer tar emot stödet och tycker att den är hjälpsamt. Om behov finns erbjuds familjen fortsatt insats genom Alternativ till våld.

SSPF (samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid)

Under 2020 var 55 ungdomar aktuella för SSPF för att förebygga risk för kriminalitet. Under 2020 avslutades 28 ungdomar. Samordnare för SSPF/SIG hade i ingången av maj månad 2021, 29 ungdomar aktuella för samverkan. Ungdomar som har ett kriminellt beteende och är i behov av samordnade insatser med skola, socialtjänst, polis och fritid kan få stöd i form av SIG (social insatsgrupp). För närvarande är tre ungdomar aktuella och eventuellt fler på ingång. När det handlar om insatser genom SIG är de i allmänhet mer omfattande och kostsamma. SSPF finansieras av trygghetsmedel och SIG inom myndighetens ordinarie budget.

MiniMaria

Antal besök på MiniMaria har minskat med 5 procent, 303 besök 2021 jämfört med 319 besök 2020. Anledningen till minskningen kan ha koppling till att ungdomar inte har samma rörelsemönster. Många ungdomar går inte på gymnasiet och de sociala kontaktytorna har minskat. Glädjande är att andelen ungdomar som är drogfria efter avslutad behandling är det bästa på flera år.

Beroendemottagningen

Antalet kunder aktuella på beroendemottagningen för T1 2021 har varit 176 personer, en ökning jämfört med samma period 2020 då det var 167 kunder.

134 kunder har avslutat sin behandling varav 104 kunder (78 procent), fullföljde behandlingen. Det är en förbättring jämfört med T1 2020 då 46 av 73 kunder fullföljde (63 procent). Det är oklart om det finns en koppling till pandemin. Antalet kunder som beviljas bistånd ligger relativt jämnt medan de som söker frivillig behandling har ökat. I indikatorn framgår ingår inte de som får behandling för spel. Under perioden har 14 kunder fått stöd för detta, elva män och tre kvinnor. Två kvinnor och en man har fått en biståndsbedömd insats medan övriga har sökt hjälp av beroendemottagningen på egen hand.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021	Måluppfyllelse 2021
Andel ungdomar som fått insats på MiniMaria för sitt missbruk och som vid avslutad insats är drogfria	 78 %	95 %	90 %	106 %
Andel vuxna som fått insats på Beroendemottagningen för sitt missbruk och efter avslutad insats nått sitt mål med insatsen.	 73 %	78 %	75 %	104 %
Andel kunder som fått föräldrastödsinsatser och som anser att de har fått stöd och vägledning i sin föräldraroll.	 97 %	100 %	95 %	105 %
Kommentar				
Tertial I har 114 kunder svarat att de är nöjda med det stöd de fått i sin föräldraroll, vilket betyder att det är samtliga av de som har svarat. Under samma period föregående år svarade 73 kunder.				

3 Ekonomiskt resultat

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2021			Ack budget 2021				Helår budget och prognos 2021		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget intäkter	Budget kostnader	Budget netto	Budget avvikelse	Budget netto	Prognos netto	Prognos avvikelse
Barn och unga 0-20 år	2 573	-57 193	-54 619	2 186	-58 035	-55 849	1 230	-167 548	-167 548	0
Vuxna 21-64 år	6 173	-26 947	-20 774	6 179	-26 512	-20 333	-441	-60 999	-62 744	-1 745
Personer med funktionsnedsättning	12 573	-186 031	-173 458	11 129	-189 980	-178 851	5 393	-536 553	-535 011	1 542
Gemensam socialtjänst	3	-1 135	-1 133	0	-1 685	-1 685	553	-5 056	-5 056	0
Myndighet och huvudmannaskap	0	-41 282	-41 282	0	-42 063	-42 063	781	-126 189	-125 736	453
Nämnd och nämndstöd	0	-864	-864	0	-799	-799	-65	-2 398	-2 648	-250
Summa	21 322	-313 452	-292 130	19 494	-319 075	-299 581	7 451	-898 743	-898 743	0

Utfall och prognos Socialnämnden

Periodens utfall är 292,1 miljoner kronor varav 4,3 miljoner avser insatser utförda 2020. Kostnaderna för vuxna 0-64 år och för nämnd och nämndstöd är högre än budget vilket vägs upp av lägre kostnader för andra verksamheter. Periodens resultat är +7,5 miljoner kronor och prognosen för helåret är 898,7 miljoner kronor, +/- 0 kronor jämfört med budgeten för helåret 2021. Jämfört med prognosen för mars -3,4 miljoner kronor har prognosen förbättrats huvudsakligen på grund av 2 miljoner kronor i statsbidrag för covid-19 avseende 2020 samt 1,4 miljoner kronor i övriga statsbidragsintäkter.

Prognosen innehåller en del osäkerheter eftersom verksamheterna fortfarande påverkas av pandemin. Det innebär både högre kostnader för personlig assistans och lägre kostnader för att kunder avböjer hemtjänst. Andra verksamheter har börjat märka ökad efterfrågan i efterverkningarna av pandemin. Det gäller fler ansökningar/anmälningar på grund av till exempel våld och psykisk ohälsa hos vuxna och barn och unga inom individ och familjeomsorgen. Sammantaget gör det att prognosen innehåller fler antaganden än vanligt.

Barn och unga 0-20 år periodens resultat +1,2 miljoner kronor, prognos +/- 0 miljoner kronor

I resultatet för perioden ingår cirka 1,6 miljoner kronor i kostnader som avser insatser som utfördes 2020 varav merparten 1,4 miljoner kronor avser biståndsbedömd öppenvård.

Under hösten 2020 minskade antalet placeringar i olika former av heldygnsvård jämfört med våren 2020. Störst påverkan på kostnaderna hade det minskade antalet placerade ungdomar på statens institutionsstyrelse (SiS). Det är orsaken till periodens överskott +4,8 miljoner kronor, inom heldygnsvården. Den biståndsbedömda öppenvården har samtidigt -3,7 miljoner kronor i negativt resultat. Det beror i huvudsak på att antalet barn och unga som får insatsen kvalificerad kontaktperson ökade under 2019 och 2020. Det är en omfattande öppenvårdsinsats som kan användas som ett alternativ till en placering i heldygnsvård. Bedömningen är att insatsen framöver behöver användas i ungefär samma omfattning som nu. Målgruppen är från 14 år och uppåt. Insatsen behövs som regel minst ett år, ofta två år för att skapa varaktig förändring. Även om insatsen är kostsam i förhållande till andra öppenvårdsinsatser så ska den jämföras med att kostnaden för en institutionsplacering är cirka 1,5 miljoner kronor högre per år.

Prognosen för heldygnsvård är + 6,6 miljoner kronor jämfört med budgeten. En förutsättning för att prognosen ska hålla för helheten är att antalet placeringar kan hållas på nuvarande nivå och möta upp tendensen till att kostnaderna för biståndsbedömd öppenvård ökar.

Migrationsverket ger statsbidrag för ensamkommande barn som har LVU-liknande insatser. Statsbidragen utbetalas med stor eftersläpning, under tiden bokas den förväntade intäkten upp. Migrationsverket har avslagit statsbidrag för insatser 2020. Som en konsekvens innebär det även ökade kostnader för 2021. Beslutet är överklagat.

(Tkr)	Utfall 04	Budget 04	Budget avvikelse	Prognos	Budget	Prognos avvikelse	Bokslut 2020
Heldygnsvård	-25 600	-30 374	4 774	-84 471	-91 123	6 652	-81 242
Biståndsbedömd öppenvård	-16 752	-13 047	-3 706	-47 254	-39 140	-8 114	-40 143
Övrig öppenvård inkl föreningsbidrag	-10 344	-10 125	-219	-29 746	-30 375	629	-26 190
Familjerådgivning o insatser familjerätt	-1 164	-1 247	83	-3 740	-3 740	0	-3 238
Ensamkommande barn och unga	-759	-1 057	298	-2 337	-3 170	833	-2 888
Summa barn och unga	-54 619	-55 849	1 230	-167 548	-167 548	0	-153 701

Verksamhetsstatistik barn och unga 0-20 år

Statistiken redovisas per kvartal eftersom det finns registrering i verksamhetssystemet sker med eftersläpning. Unik person innebär att personen räknas en gång även om personen till exempel kan vara aktualiserad eller utredd flera gånger under perioden.

Aktualiseringar (exklusive begäran om yttrande)

År	Utfall Kvartal I 2021	Utfall Kvartal I 2020	Utfall Kvartal I 2019
Antal aktualiseringar	1 077	980	857
Antal unika personer exkl. personer i kronpärmerna	502	492	426

Bedömning av behovet av skydd sker för samtliga aktualiseringar. Under kvartal I 2021 inkom 1077 aktualiseringar, 10 procent fler än samma kvartal året innan. Från kvartal I 2019 till kvartal I 2020 skedde också en ökning med 14 procent.

Inledda utredningar

År	Utfall Kv I 2021	Utfall Kv. I 2020	Utfall Kv. I 2019
Antal inledda utredningar	278	253	273
Antal unika personer	269	245	261

Avslutade utredningar och utredningslängd

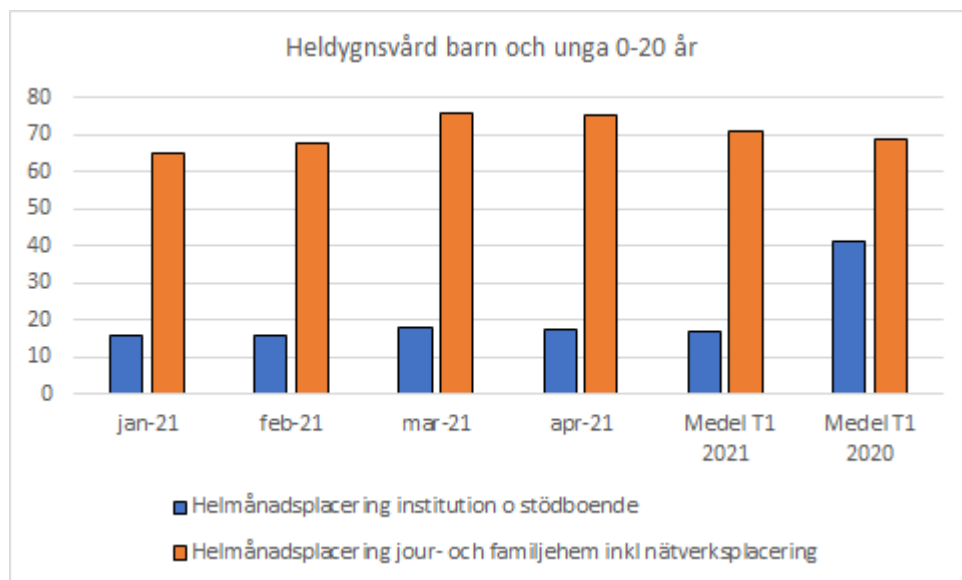
År	Utfall Kv I 2021	Utfall kv. I 2020	Utfall kv. I 2019
Antal avslutade utredningar	230	262	253
Medeltal antal utredningsdagar	95	92	107
Median antal utredningsdagar	100	107	107

Summa heldygnsvård	Utfall kv. I 2021	Utfall kv. I 2020	kv. I 2019
Antal unika personer	128	123	117
Antal placeringar antal dygn/dygn för kvartal	106	112	95

Inom heldygnsvården ryms placeringar på institution (hem för vård och boende (HVB) och tvångsvård inom statens institutionsstyrelse (SiS), familjehemsvård, jourhem och stödboende/träningslägenhet. Tvångsvård inom SiS är den insats som kostar mest per dygn medan familjehem är den insats som har lägst dygnskostnad.

Antalet barn och unga som varit placerade i heldygnsvård under minst ett dygn är fler jämfört med motsvarande period 2019 och 2020. Omräknat till antal placeringar under hela perioden för ett kvartal så har det minskat något från 112 placeringar 2020 till 106 placeringar 2021. Eftersom heldygnsvården är kostnadsdrivande är det helt avgörande för möjligheten att ha en ekonomi i balans. Socialnämnden har ett positiv budgetavvikelse för heldygnsvården, den främsta orsaken är att antalet placeringar under kvartal I 2021 var två inom statens institutionsstyrelse jämfört med nio under kvartal I 2020 samt att placeringarna inom övrig institutionsvård också är lägre.

Institution barn och unga	Utfall kv. I 2021	Utfall kv. I 2020	kv. I 2019
Antal unika personer	20	27	16
Antal placeringar viktat	17	23	10
Varav SiS antal unika personer	2	11	3
Varav SiS antal placeringar viktat	2	9	2

Vuxna periodens resultat -0,4 miljoner kronor, prognos -1,7 miljoner kronor

Periodens avvikelse är -0,4 mnkr och beror på högre kostnader än budgeterat för personer med missbruksproblematik och för personer utsatta för våld i nära relation (VINR). Kostnaderna för VINR är lägre på grund av att det är möjligt att tillfälligt finansiera del av kostnaderna med statsbidrag.

Antalet personer med missbruksproblematik som har heldygnsvård är ungefär det samma som under hösten 2020 och även om antalet personer med skyddat boende har minskat något gör ett högre antal medföljande barn att kostnaderna överstiger budget. Båda verksamheterna har ett negativt periodutfall, heldygnsvård -1,9 miljoner kronor varav 0,5 miljoner kronor avser insatser utförda 2020 och insatser till personer utsatta för våld i nära relation -0,2 miljoner kronor.

Kostnaderna för personer utsatta för våld i nära relation kvarstår på en hög nivå. Det är delvis en effekt av pandemin. När det gäller personer utsatta för våld i nära relation har antalet personer med många barn ökat med längre placeringar på skyddat boende sedan våren 2020. Det ledde till nästan fördubblade kostnader jämfört med 2018/2019.

Ett antagande som har gjorts är att situationen kommer att förbättras under sommaren 2021, vilket är en osäkerhet i prognosen. Periodens resultat för sociala kontrakt är positivt + 0,5 miljoner kronor. I prognosen finns medtaget kostnader för fler lägenheter beroende på att flera barnfamiljer har fått eller kommer att få beslut om socialt kontrakt.

(Tkr)	Utfall 04	Budget 04	Budget avvikelse	Prognos	Budget 2021	Prognos avvikelse	Bokslut 2020
Heldygnsvård	-11 066	-9 187	-1 879	-32 599	-27 562	-5 037	-27 815
Öppenvård vuxen	-4 041	-4 615	573	-11 327	-13 844	2 517	-10 798
Våld i nära relation	-3 217	-2 993	-225	-9 243	-8 978	-265	-11 439
Sociala kontrakt	-2 449	-3 538	1 089	-9 140	-10 615	1 475	-8 837
Summa Vuxen	-20 774	-20 333	-441	-62 309	-60 999	-1 310	-58 889

Verksamhetsstatistik vuxna 0-64 år

År	Kv1 2021	Kv1 2020	kv. I 2019
Antal aktualiseringar (exkl. yttranden)	249	203	176
Antal unika personer exkl. personer i kronpärlen	144	119	123
Antal inledda utredningar	133	112	145
Antal unika personer	108	91	114
Antal avslutade utredningar	154	122	147
Antal unika personer	125	105	111

Verksamhetsstatistik Våld i nära relation

	Kv1 2021	kv. I 2020	kv. I 2019
Antal aktualiseringar	249	203	176
Antal unika personer exkl. personer i kronpärlen	144	119	123
Antal inledda utredningar	133	112	145
Antal unika personer	108	91	114
Antal avslutade utredningar	130	106	143
Antal unika personer	102	89	108

Personer med funktionsnedsättning periodens resultat +5,4 miljoner kronor, prognos + 1,1 miljoner kronor.

Periodens kostnader är 173,5 miljoner kronor varav 2,2 miljoner avser kostnader för insatser som utfördes under 2020. Statsbidragsansökan avseende merkostnader 2020 på grund av covid-19 avseende 1,1 miljoner kronor har lämnats in och finns med i periodens intäktutfall.

Budgeten är fördelad i tolfedelar medan kostnader och intäkter varierar över tid beroende av hur beslut om insatser verkställs. I prognosen är medtaget volymökning till exempel avseende boende enligt LSS, korttidstillsyn LSS för barn och unga 12-21 år och hemtjänst vilket innebär att upparbetat överskott i stort sett kommer att förbrukas.

Verksamheterna är fortfarande påverkade av pandemin vilket har lett till högre kostnader för vissa verksamheter, till exempel personlig assistans och boende LSS och lägre kostnader för andra till exempel hemtjänst Sol.

Förväntningen är att det mesta under året kommer att återgå till ett normalläge allt eftersom personerna som har insatser blir vaccinerade och kan delta i verksamheterna i en högre utsträckning än för närvarande.

(Tkr)	Utfall 04	Budget 04	Prognos avvikelse	Prognos	Budget	Prognos avvikelse	Procent av budget	Bokslut 2020
Insatser Sol	-34 578	-39 154	4 577	-107 945	-117 463	9 518	8%	-103 717
Insatser LSS	-133 615	-134 082	467	-411 026	-402 247	-8 779	-2%	-385 328
Turbundna resor och riksfärdtjänst	-5 265	-5 272	6	-15 412	-15 815	403	3%	-13 887
Summa personer med funktionsnedsättning	-173 458	-178 508	5 050	-534 383	-535 525	1 142	0,2%	-502 932

Sammantaget visar prognosen på att insatserna enligt socialtjänstlagen (SoL) kommer att lämna ett stort budgetöverskott medan insatserna enligt lagen om särskild service (LSS) kommer överskrida budgeten med ungefär lika mycket. Turbundna resor förväntas gå med 0,4 miljoner i överskott beroende på pandemin som minskar antalet resor.

(Tkr)	Utfall 04	Budget 04	Prognos avvikelse	Prognos	Budget	Prognos avvikelse	Bokslut 2020
Insatser till personer med psykisk funktionsnedsättning (exkl. hemtjänst, ledsagning avlösning)	-20 531	-21 051	521	-64 873	-63 154	-1 719	-61 132
Hemtjänst ledsagn. avlösning SOL	-8 230	-10 718	2 488	-23 687	-32 154	8 467	-23 037
Insatser till personer under 65 år enligt SoL (exkl. hemtj. leds. avlösn)	-5 817	-7 385	1 568	-19 385	-22 155	2 770	-19 548
Insatser SoL	-34 578	-39 154	4 577	-107 945	-117 463	9 518	-103 717

Antalet kunder och att utförda hemtjänsttimmar ökar men trots det gå cirka + 8,5 miljoner kronor jämfört med budgeten för 2021 som bygger på situationen före pandemin. Andelen utförda timmar av beställda timmar är kvar på samma nivå som genomsnittet för T3 2020, det vill säga cirka 80 procent. Genomsnittet för 2019, före pandemin, var 86 procent. Observera att orsaken till att prognosen visar ett positivt resultat för insatser enligt socialtjänstlagen huvudsakligen beroende på en *tillfälligt* minskad nyttjandegrad av hemtjänst utifrån pandemin. I takt med att smittspridningen i samhället avtar kommer kostnaderna för hemtjänst att öka medan kostnaderna för personer med psykisk funktionsnedsättning som beror på ökade volymer på grund av strukturella förändringar, troligen kommer att kvarstå.

(Tkr)	Utfall 04	Budget 04	Prognos avvikelse	Prognos	Budget	Prognos avvikelse	Bokslut 2020
LSS boende barn och vuxna inkl korttidsvistelse	-71 252	-73 780	2 528	-220 454	-221 339	885	-202 425
Personlig assistans	-31 433	-27 929	-3 504	-91 817	-83 787	-8 030	-85 462
Daglig verksamhet	-19 492	-21 233	1 741	-61 100	-63 700	2 600	-63 350
Ledsagning avlösning LSS	-4 833	-3 731	-1 103	-15 125	-11 192	-3 933	-13 747
Korttidstillsyn barn och unga 12-21 år	-4 552	-4 969	417	-15 150	-14 907	-243	-13 486
Övrig LSS	-2 053	-2 441	387	-7 380	-7 322	-58	-6 859
Insatser LSS	-133 615	-134 082	467	-411 026	-402 247	-8 779	-385 329

I augusti öppnar ett LSS-boende, men det är osäkert om anordnaren väljer att auktorisera sig för kundvalet. Det innebär en osäkerhet för prognosen. I budgeten och prognos är medtaget kostnader för sex personer i boende inom ramen för kundvalet. Om behovet inte är akut att verkställa kan det innebära en lägre prognostiserad kostnad med cirka 3,3 miljoner kronor men om boendena istället måste upphandlas enligt LOU och då till en högre kostnad.

Den största prognosavvikelsen är för personlig assistans -8 miljoner kronor. Prognosen är osäker av flera orsaker; ersätter staten för del av assistansbolagens sjuklönekostnader p.g.a. pandemin, nuvarande beslut gäller t.o.m. den 30 juni. Flera assistanskunder har haft/har tillfällig utökning av timmar p.g.a. pandemin vilka avslutas successivt när det är möjligt. Verktällighet pågår i ett enskilt assistansärende som när det är fullt ut verkställt kommer att kosta cirka 3,6 miljoner kronor per år.

Antalet barn och unga i behov av korttidstillsyn LSS ökar samtidigt som det finns en generell platsbrist i Nacka och i närliggande kommuner. Kostnaden per plats beror på barnens individuella funktionsnedsättning och behov, men troligen kommer den genomsnittliga platskostnaden att öka. I prognosen är räknat med ett ökat antal från 74 barn och ungdomar till 82 från och med höstterminen. Alla ansökningar har ännu inte inkommit för hösten men omsorgsenheten flaggar för risk för en högre avvikelse än vad som är medtaget i prognosen för T1 -0,2 miljoner kronor.

Verksamhetsstatistik personer med psykisk funktionsnedsättning

	kv. I 2021	kv. I 2020	kv. I 2019
Antal aktualiseringar	159	138	134
Antal unika personer exkl. personer i kronpärmen	126	112	102
Antal inledda utredningar	161	143	105
Antal unika personer	130	121	85
Antal avslutade utredningar	150	130	99
Antal unika personer	122	112	80

Verksamhetsstatistik LSS och personer under 65 år med insats enligt socialtjänstlagen

	Kv1 2021	kv. I 2020	kv. I 2019
Antal aktualiseringar	343	449	535
Antal unika personer exkl. personer i kronpärlen	244	282	343
Antal inledda utredningar	347	398	498
Antal unika personer	244	264	328
Antal avslutade utredningar	331	399	463
Antal unika personer	230	285	311

Antal personer med insatser enligt LSS	Genomsnitt T1 2021	Genom-snitt T1 2020
	Obs preliminära uppg. pga. eftersläpning	
Personlig assistans enl. 9§ 2 LSS (beslut av kommunen)	57	59
Ledsagarservice enl. 9 § 3 LSS	85	78
Kontaktperson enl. 9 § 4 LSS	129	119
Avlösarservice enl. 9 § 5 LSS	95	86
Korttidsvistelse	127	uppg. saknas
Korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år enl. 9 § 7 LSS	74	67
Boende barn/unga enl. 9 § 8 LSS, Boende med särskild service	3	5
Boende vuxna enl. 9 § 9 LSS, bostad med särskild service	179	163
Boende vuxna enl. 9 § 9 LSS, annan särskilt anpassad bostad	21	19
Daglig verksamhet enl. 9 § 10 LSS	261	250

Gemensam socialtjänst periodens resultat + 0,6 miljoner kronor, prognos +/- 0 kronor

Inom budgeten finns bland annat kostnader för projekt, budgeten kommer att förbrukas.

Myndighet och huvudmannskap periodens resultat +0,8 miljoner kronor, prognos + 0,5 kronor

Två vakanta tjänster inom kvalitet och stödgruppen kommer inte att återbesättas. Prognosen är därför att budgeten kommer att hålla. Den positiva prognosavvikelsen avser statsbidrag avseende merkostnader för Covid-19 avseende året 2020.

Det är en långsiktig positiv trend gällande rekrytering av socialsekreterare vilket innebär ett minskat behov av antalet inhyrda. Utfallet för inhyrda socialsekreterare T1 2021 är 1,1 miljoner kronor jämfört med 3,4 miljoner kronor för T1 2020. Under tertial 1 har fyra inhyrda socialsekreterare tagits in för att kunna hantera glapp i bemanningen bland annat med anledning av Covid-19, ökat inflöde till enheten av ärenden med komplexa situationer i familjer, i kombination med föräldradedigheter och graviditet.

Nämnd och nämndstöd periodens resultat - 34 tusen kronor, prognos -0,2 miljoner kronor.

Nämnden har fått högre kostnader för digital nämndhantering och teknikstöd i samband med det, kostnader för nämndstöd och extra möten för sociala utskottet.

4 Investeringar

Socialnämnden har inga pågående investeringar.

5 Redovisning riktade statsbidrag

År 2021	Myndighet (statlig medfinansiär)	Annan inblandad nämnd/verksamhet	Sökt belopp, tkr (år)	Erhållet/reserverat belopp	Prognos år 2021 (tkr)
Statsbidrag habiliteringsersättning 2021	Socialstyrelsen		2 322		2 322
Subvention familjehemsplaceringar 2021	Socialstyrelsen		952		952
Utvecklingsmedel för arbete mot våld i nära relationer 2021	Socialstyrelsen		515		515
Statsbidrag återsökning merkostnader Covid-19 avser 2020	Socialstyrelsen		1995		1995
Stimulansmedel inom ramen för överenskommelsen om stöd till riktade insatser inom området psykisk hälsa 2021	Socialstyrelsen gm storsthlm		3 068		3 068
Stimulansmedel stärkt brukarmedverkan 2021	Socialstyrelsen gm storsthlm				44
Stimulansmedel stärkt suicidpreventivt arbete 2021	Socialstyrelsen gm storsthlm				936
Stärkt samverkan för personer med samsjuklighet	Socialstyrelsen gm storsthlm				431
Prio BoU 2016	Socialstyrelsen gm storsthlm			566	566
Våld i nära relationer 2016	Socialstyrelsen			150	150
Prio 2017 Handlingsplan	Socialstyrelsen gm storsthlm			60	60
Stimulansmedel Psykisk hälsa 2019	Socialstyrelsen gm storsthlm			2 655	1 650
Totalt			8 851	3 430	12 688

Projekten som anges i kolumnen erhållet/reserverat belopp avser statsbidrag som erhållits före 2021 och som fortfarande får användas.

6 Sjukfrånvaro

Lång och kort sjukfrånvaro

Sjuktalen redovisas på enhetsnivå och visar att den totala sjukfrånvaron för Barn och familjeenheten under tertial 1 2021 är 2,4 procent i jämförelse med samma period 2020 som var 5,2 procent. Den totala korttidsfrånvaron är 2,3 procent för tertial 1 till skillnad från 2,1 procent tertial 1 2020. Långtidsfrånvaron ligger kvar på samma nivå, dvs. 2,1 procent.

Under perioden har socialsekreterare på barn och familjeenheten träffat smittade kunder och därefter själva smittats eller varit tvungna att vara i karantän, andra har smittats utanför arbetet och har varit sjuka alternativt enbart kunnat arbeta på distans. Gravida socialsekreterare rekommenderas att inte utsättas för smitta då man riskerar att föda för tidigt, vilket innebär att arbetsuppgifter för socialsekreterare har varit tvungna att anpassas. Detta har påverkat kontinuiteten i arbetet.

Omsorgsenhetens totala sjukfrånvaro för tertial 1 har minskat till 2,89 procent från 4,56 procent samma period föregående år. Totala korttidsfrånvaron är 1,93% för tertial 1 och har därmed sjunkit från 2020 samma tid då den totala korttidsfrånvaron låg på 2,50%. Den långa totala sjukfrånvaron är utav 2,89 % sjuka så är 33,33 % långtidssjuka, detta motsvarar 2 personer på omsorgsenheten.

Chefer planerar och vidtar åtgärder vid sjukskrivningar. Täta kontakter hålls med medarbetaren även vid korttidsfrånvaro för att fånga upp indikationer på brister i arbetsmiljön. Vid långtidssjukskrivning planerar och vidtar chefer åtgärder och den som är sjuk bjuds med till aktiviteter och får löpande information för att behålla relationen till sina arbetskamrater. Under pandemin har medarbetare uttryckt att distansarbete varit positivt för hälsan ur vissa aspekter, men även har varit negativt när det handlar om stöd från kollegor och chefer i det komplexa arbete som utförs.

7 Åtgärdsplan

Cirka 150 arbetar inom socialnämndens verksamhetsområden.

Effektivare processer

Viktigaste förutsättningen för att ha effektiva processer i verksamheten är att ha rätt kompetens och erfarenhet för att säkerställa att rätt insats ges i rätt tid. Medvetna satsningar på förbättrad introduktion, arbetsmiljö och arbetssätt har gett resultat. Av socialsekreterarna inom Barn och familjeenheten har andelen medarbetare med minst tre års erfarenhet ökat från 71 procent 2020 till 92 procent och andelen med mer än fem års erfarenhet ökat från 48 procent till 70 procent i februari 2021.

Digitalisering

Förbättrat ekonomiuppföljningsprocessen kopplat med verksamhetsmätt inom Barn och familjeenheten. Pandemin har i viss mån påverkat takten i denna del av utvecklingen men arbetet fortsätter under 2021 och breddas till att också omfatta omsorgsenheten. Utvecklingen av en statistiklösning i Qlik Sense har fortsatt under 2020 för minskad handpåläggning och ökad integration samtidigt som rutiner för kontroll av att registren innehåller korrekt data har förbättrats. Det har också påverkat den ekonomiska utvecklingen i en positiv riktning eftersom det är lättare att följa den när det finns verksamhetsstatistik.

Konsultprövning - inhyring av personal

Långsiktig positiv trend gällande rekrytering av socialsekreterare vilket innebär ett minskat behov av antalet inhyrda. Utfallet för T1 2021 är 1,1 miljoner kronor för T1 2021 jämfört med 3,4 miljoner kronor för T1 2020.

Gemensamma konsultkostnader för sociala omsorgsprocessen är i huvudsak kopplade till IT/digitaliseringskostnader för insatser kopplade till pågående upphandling av system för verksamhetsstöd

Framtidsfonder

Flera ansökningar om bidrag till projekt från framtidsfonderna har lämnats in som ska öka förutsättningarna för att växa utan att växa och öka effektiviteten i verksamheterna.

Ansökan är inlämnad för:

- Automatisering av orosanmälan barn och unga
- Breddinförande av taligenkänning (prata in utredningar i stället för att skriva)
- Det ska vara lätta att komma rätt (för kunderna) - tjänstedesign
- Införa användning av Kostnad per brukare som analysmetod

Leva som vi lär: (tkr)	2018	2019	2020	Utfall T1 2021
Resor	-111	-109	-54	-5
Konferens och planeringsdagar	-294	-148	-139	0
Representation och uppvaktningar	-310	-260	-105	-7
Konsulter	-525	-1 261	-1 148	-249
- varav handledning till socialsekreterare/biståndshandläggare	-222	-636	-549	-234
Inhyrd personal	-5 103	-8 780	-8 553	-1 120
Konsult gemensamt för soc. omsorgsprocessen huvudsakligen IT/digitalisering inom SOCN och ÄLN	-441	-1 346	-549	-186

8 Intern kontrollplan

Socialnämnden har fastställt en internkontrollplan för 2021. Den utgår från en risk och väsentlighetsanalys och följs upp av nämnden i samband med bokslutet för 2021. Utifrån risk och väsentlighetsanalysen är risker identifierade inom åtta områden. De flesta kontrollmoment utförs under hösten. Kontrollerna följer tidplan, inga avvikelser har identifierats hittills.

Riktlinjer för sociala hyreskontrakt

9

SOCN 2021/143

2021-05-06

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr SOCN 2021/143

Socialnämnden

Riktlinjer för sociala hyreskontrakt

Förslag till beslut

Socialnämnden antar reviderade riktlinjer för sociala hyreskontrakt.

Sammanfattning av ärendet

Sociala hyreskontrakt är kommunens boendelösning i särskilda fall för personer som av olika skäl inte blir godkända på den ordinarie bostadsmarknaden. Riktlinjer för sociala hyreskontrakt antogs första gången år 2015. En revidering antogs år 2016.

Omsorgsenheten föreslår nu en ny revidering av riktlinjerna. Detta då det blir en allt större efterfrågan av insatsen och att det finns ett behov av förtydligande till kommunens invånare kring relevanta målgrupper för insatsen samt kring barnkonvention.

Ärendet

Sociala hyreskontrakt är kommunens boendelösning i särskilda fall för personer som av olika skäl inte blir godkända på den ordinarie bostadsmarknaden. Biståndet som beviljas är ett tidsbegränsat hyreskontrakt för en kommunalt ägd lägenhet, eller en lägenhet som kommunen hyr av ett privat fastighetsbolag.

Riktlinjer för sociala hyreskontrakt antogs första gången år 2015. År 2016 reviderades socialnämnden riktlinjerna för att de skulle bli tydligare vilka målgrupper som hade möjlighet att få insatsen beviljad. Detta med anledning av att flertalet personer har hört av sig till myndigheten för att ansöka om socialt hyreskontrakt. Kommunen har ingen skyldighet att erbjuda sina invånare boende om inte särskilda skäl föreligger.

Nu föreslås en ny revidering av riktlinjerna för ett ytterligare förtydligande kring vilka målgrupper som kan vara aktuella för insatsen. Förtydligande föreslås också göras kring barnkonventionen samt våld i nära relation.

- Barn till föräldrar som riskerar att bli bostadslösa är en målgrupp som kan ansöka om socialt hyreskontrakt. Utifrån att Barnkonventionen blev lag år 2020 föreslås i revideringen att barnkonsekvensanalys ska upprättas i varje aktuellt ärende där barn är involverade. Hänsyn till barns rätt enligt Barnkonventionen har under många år ingått i socialtjänstens handläggning då Sverige varit förbunden till konventionen sedan tidigare. Enligt förslaget i den reviderade riktlinjen tydliggörs barnens rättigheter ytterligare.
- Våld i nära relation är en prioriterad målgrupp med anledning av det skyddsbehov som föreligger. I den reviderade riktlinjen är denna del förtydligad.

- Den prioriterade målgruppen ”äldre” föreslås tas bort från riktlinjerna. Beskrivningen ”äldre” anses vara ett allt för diffust begrepp som gör insatsen svårbedömd och att vara äldre ger i sig inget skäl till att få insatsen beviljad. Kommunen har ingen skyldighet att erbjuda målgruppen äldre sociala kontrakt. Om målgruppen äldre personer uppfyller någon av de andra kriterierna kring att få insatsen sociala hyreskontrakt beviljad kan insatsen komma på fråga.
- Beskrivningar av andra insatser och lagstiftning, utöver information om socialtjänstlagen och barnkonventionen, föreslås tas bort från riktlinjerna. Detta då det ingår i handlägningsrutinerna att utreda om behov finns samt att bedöma utifrån gällande lagstiftning.

Riktlinjerna innebär inte någon inskränkning i den enskildes rätt att få en individuell prövning av sin ansökan. Riktlinjerna är ett vägledande dokument och en individuell bedömning av den enskildes ansökan ska alltid göras. En revidering av riktlinjerna medför också att de blir mer tydliga för Nacka kommuns invånare.

Ekonomiska konsekvenser

Föreslagen ändring av riktlinjerna förväntas inte påverka den totala kostnaden för sociala hyreskontrakt. Syftet med revideringen av riktlinjerna är huvudsakligen att förtydliga dem utifrån att barnkonventionen har blivit lag samt att förtydliga målgrupperna. Förändringarna förväntas inte utöka antalet individer och hushåll som beviljas ett socialt kontrakt. Däremot kan antalet beviljade kontrakt öka beroende på samhällsutvecklingen och befolkningsökningen.

Konsekvenser för barn

I riktlinjerna lyfts barnperspektivet fram. Barnkonventionen blev lag i januari 2020 och i riktlinjerna framkommer att särskild hänsyn alltid tas till barnfamiljers situation och prioriteringar ska göras till förmån för barnets bästa. Utredningen ska särskilt uppmärksamma barnets situation och ansvarig handläggare ska säkerställa att stöd erbjuds vid behov. Vidare ska en analys göras när beslut fattas om vilka följder beslutet kan få för enskilda barn. Riktlinjerna innebär att myndigheten kommer att få en tätare och mer regelbunden kontakt med enskilda, inklusive barnfamiljer. Detta innebär att berörda barns situation och behov lättare kan uppmärksammas och bemötas.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1. Riktlinjer för sociala hyreskontrakt förslag revidering.

Helena Lindenius
Enhetschef
omsorgsenheten

Camilla Rosér
Kvalitetsutvecklare
omsorgsenheten

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
2021/143	2021-05-25	Socialnämnden	Socialnämnden	Social- och äldredirektör
Riktlinje	Riktlinjer för sociala hyreskontrakt			

Riktlinjer för sociala hyreskontrakt

Revidering av riktlinjer

Detta dokument är ett förslag av revidering av riktlinjerna för sociala hyreskontrakt. Skrift i nuvarande lydelse som föreslås tas bort vid revidering är överstruket. Text som föreslås läggas till är markerat med gul bakgrund.

Dokumentets syfte och målgrupper

Riktlinjernas syfte är att vara en vägledning för handläggare samt ge information till medborgare som kommer i kontakt med socialnämndens, arbets- och företagsnämndens och/eller äldrenämndens verksamhet. Riktlinjerna innebär inte någon inskränkning i den enskildes rätt att få en individuell prövning av sin ansökan. Riktlinjerna är därför vägledande och gäller aldrig utan undantag.

Dokumentet gäller för

Vuxna personer som är 18 år och äldre som omfattas av socialtjänstlagen (2001:452) eller föreskrifter och nationella riktlinjer från Socialstyrelsen och som inte kan bli godkända som hyresgäster på den ordinarie bostadsmarknaden, eller som inte kan beviljas särskild boendeform enligt socialtjänstlagen eller lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Vidare ska den enskilde uppfylla samtliga kriterier nedan; Innan ett socialt kontrakt beviljas ska alla andra möjligheter till bostad vara uttömda. Bistånd till socialt hyreskontrakt ska främst beviljas till enskilda som tillhör någon av nedanstående målgrupper, och som socialtjänsten har ett särskilt ansvar för enligt 5 kap. SoL:

1. Den enskilde har uttömt alla andra vägar till att själv ordna en egen bostad
2. Vid ansökningstillfället har den enskilde varit folkbokförd i Nacka kommun i minst 18 månader

3. Den enskilde saknar ekonomiska medel som kan användas för att köpa ett eget boende

4. Den enskilde bedöms utifrån socialtjänstens utredning, ha omfattande och allvarliga sociala problem, som utgör hinder för att bli godkänd hyresgäst på den ordinarie marknaden

5. Den enskilde är motiverad att ta emot relevant stöd för att i förlängningen kunna bli godkänd som hyresgäst inom den ordinarie bostadsmarknaden

Målgrupper:

- Personer med social utsatthet, medicinsk eller psykisk ohälsa i kombination med omfattande skuldsättning och betalningsanmärkningar eller efter vistelse på institution eller behandlingshem. Personer som inte är egenförsörjande och uppbär försörjningsstöd
- personer med särskilt skyddsbehov.
- unga och unga vuxna i behov av fortsatt stöd efter avslutad placering i familjehem eller hem för vård eller boende där socialnämnden har eftervårdsansvar.

Särskild hänsyn ska alltid tas till:

- barnfamiljers situation och prioriteringar ska göras till förmån för barnets bästa
- personer utsatta för våld i nära relation.

Innehållsförteckning

Riktlinjer för sociala hyreskontrakt.....	1
Dokumentets syfte och målgrupper	1
Inledning	4
Nacka kommun utgångspunkter	4
Grundläggande bestämmelser	5
Lagar.....	5
Socialtjänstlagen (2001:453)	5
Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	5
Delegationsordning.....	5
Barnperspektiv.....	6
Barnperspektiv - lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter – Barnkonventionen.....	6
Personer som utsatts för våld i nära relation.....	7
Intern samverkan.....	8
Prioriterade målgrupper.....	9
Handläggning.....	9
Allmänna förutsättningar.....	10
Omprovning av bistånd.....	10

Inledning

Varje kommuninvånare har ett ansvar för att ordna sin egen bostad, utifrån de förutsättningar som råder på bostadsmarknaden. Det kan bland annat innebära att vara inskriven i bostadsköer, söka bostäder på den allmänna bostadsmarknaden vid behov, ta hjälp av sitt nätverk, samt att anpassa sin bostad och det geografiska området för sin bostadssökande efter rådande omständigheter.

Ett socialt hyreskontrakt är ett bistånd och kommunens boendelösning i särskilda fall för personer som av olika skäl inte blir godkända på den ordinarie bostadsmarknaden. En förutsättning är att den enskilde ska ha uttömt alla andra möjligheter att ordna bostad på egen hand. En kommun har inte någon allmän lagstadgad skyldighet att ordna bostad åt alla invånare men det finns en skyldighet att tillförsäkra kommuninvånarna en skälig levnadsnivå.

Det sociala hyreskontraktet som beviljas är antingen ett tidsbegränsat hyreskontrakt för en kommunalt ägd lägenhet, eller ett tidsbegränsat andrahandskontrakt där kommunen hyr lägenhet av ett privat fastighetsbolag. Det senare kontraktet har personen möjlighet att ta över om krav enligt fastighetsägaren är uppfyllda efter en period. Nacka kommun äger inget bostadsbolag och har ingen bostadskö.

Biståndet är av långsiktig karaktär och förenat med särskilda villkor. Målet är att den enskilde ska kunna få ett eget fast boende. Ett boende med socialt hyreskontrakt ska inte förväxlas med stödboende, träningslägenhet, genomgångsboende eller annan särskilt anpassad bostad enligt LSS.

Det sociala hyreskontraktet som beviljas är ett tidsbegränsat hyreskontrakt för en kommunalt ägd lägenhet, eller en lägenhet som kommunen hyr av ett privat fastighetsbolag.

Målet är att hindren för den enskilde att bli godkänd som hyresgäst på den ordinarie bostadsmarknaden ska minimeras. Målet är att den enskilde ska kunna få ett eget fast boende. Ett boende med socialt hyreskontrakt ska inte förväxlas med stödboende, träningslägenhet, genomgångsboende eller annan särskilt anpassad bostad enligt LSS.

Nacka kommun utgångspunkter

Beslutade insatser ska överensstämja med de mål och grundläggande värderingar som gäller för Nacka kommun. Nacka kommuns vision är öppenhet och mångfald. Kommunens organisation och processer ska

genomsyras av förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar.

Oavsett lagstiftning gäller följande principer:

- alla människors lika värde
- integritet och självbestämmande
- tillgänglighet
- delaktighet
- kontinuitet och helhetssyn

Grundläggande bestämmelser

Lagar

Socialtjänstlagen (2001:453)

Enligt socialtjänstlagen (SoL) har kommunen det yttersta ansvaret för att de som bor och vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver. Kommunens yttersta ansvar omfattar dock inte insatser som åligger annan huvudman (2 kap. 2 § SoL).

Den som har behov av stöd och vård kan ansöka om detta i form av bistånd. Biståndet ska utformas så att det stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv (4 kap. 1 § SoL).

Om bedömningen är att den enskilde inte har rätt till bistånd till ett socialt hyreskontrakt enligt 4 kap. 1 § SoL, kan en prövning göras enligt 4 kap. 2 § SoL. Detta är ett stöd utöver vad som anses utgöra en skälig levnadsnivå. I dessa fall gäller vissa allmänna förutsättningar. Därutöver görs bedömningar utifrån prioriterade målgrupper, se nedan.

~~Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)~~

~~Enligt 26 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen gäller sekretess inom socialtjänsten för uppgift om enskilds personliga förhållanden, om inte uppgiften kan lämnas ut utan att den enskilde eller någon närstående lider men. Om utredningen av socialt kontrakt genomförs av annan nämnd än socialnämnden ska den enskilde samtycka att dennes uppgifter lämnas till socialnämnden och övriga inblandade nämnder exempelvis arbets- och företagsnämnden eller äldrenämnden.~~

Delegationsordning

~~Enligt 6 kap 33 § kommunallagen får en nämnd uppdra åt en anställd hoskommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss~~

grupp av ärenden. Delegation för beslut inom ramen för utredning och insats regleras i socialnämndens delegationsordning.

Barnperspektiv

Barns bästa ska alltid beaktas enligt Socialtjänstlagen 1 §. Socialtjänsten ska ha ett barnperspektiv i utredningen och i beslutsfattandet vilket innebär att noga analysera vilka följder ett beslut kan få för enskilda barn. En av de grundläggande principerna i FN:s barnkonvention, som Sverige förbundit sig att följa, är att barnets bästa ska

beaktas vid alla beslut som rör barn. Vid bedömning av sociala hyreskontrakt ska därför särskild hänsyn tas till barnets situation.

Om minderåriga barn bor stadigvarande eller vistas tillfälligt hos förälder som ansöker om socialt kontrakt, ska utredaren särskilt uppmärksamma barnets situation och säkerställa att stöd erbjuds vid behov.

Socialtjänstens medarbetare är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de får kännedom om något som kan innebära att nämnden behöver ingripa till ett barns skydd.

Barnperspektiv - lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter – Barnkonventionen

Barns bästa ska alltid beaktas enligt socialtjänstlagen 1 §. Det är en av de grundläggande principerna i FN:s barnkonvention, som är lagstadgat i Sverige.

Föräldrar eller andra som är ansvariga för barnet har, inom ramen för sin förmåga och sina ekonomiska resurser, huvudansvaret för att säkerställa de levnadsvillkor som är nödvändiga för barnets utveckling.

I arbetet med ansökan om socialt hyreskontrakt ska utredande socialsekreterare särskilt uppmärksamma och säkerställa att stöd erbjuds i ärenden där minderåriga barn stadigvarande eller tillfälligt vistas hos förälder som ansöker om socialt kontrakt.

Barnperspektivet innebär att utredningen alltid ska göras med särskild bedömning av barnets situation, behov, intressen och åsikter för att säkerställa barnets rättigheter. I det ingår att göra en bedömning av vilka konsekvenser ett visst beslut kan få för barnet. Vilka överväganden som gjorts och hur dessa påverkar beslutet ska alltid dokumenteras, i en så kallad barnkonsekvensanalys.

Barnets rättigheter enligt Barnkonventionen ska bedömas i relation till annan lagstiftning som är relevant i den individuella bedömningen. Bedömningen ska utgå från grundprinciperna i barnkonventionens barnsyn. Andra relevanta principer i barnkonventionen ska också beaktas i den individuella bedömningen.

Barnkonventionen har fyra grundprinciper som består av fyra artiklar som bildar en grund som alltid måste tas i beaktan. Grundprinciperna är (i förkortad version):

- artikel 2. Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras
- artikel 3. Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas det som bedöms vara barnets bästa
- artikel 6. Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling
- artikel 12. Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.

Övriga artiklar som ska vägas in i utredningen är:

- artikel 9. Det ska säkerställas att ett barn inte skiljs från sina föräldrar, utom när det är nödvändigt för barnets bästa
- artikel 27. Varje barn har rätt till den levnadsstandard som krävs för barnets fysiska, psykiska, andliga, moraliska och sociala utveckling så som mat, kläder och bostad.

Därutöver ska de även tas hänsyn till övriga relevanta artiklar i utredningen.

Socialtjänstens medarbetare är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de får kännedom om något som kan innebära att nämnden behöver ingripa till ett barns skydd¹.

Personer som utsatts för våld i nära relation

När personer utsatts för våld i nära relationer ska socialtjänsten erbjuda stöd och hjälp i form av lämpligt, tillfälligt boende till den som behöver det. Det framgår av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:4) om våld i nära relationer samt enligt 5 kap 11 § SoL.

Socialtjänsten ska erbjuda stöd och hjälp till:

¹ Socialtjänstlagen 14 kap. 1 §

- våldsutsatta vuxna
- den som är under 18 år och har utsatts för våld eller andra övergrepp av sin partner
- den som är under 18 år och har utsatts för hedersrelaterat våld.

Socialt kontrakt beviljas som en tillfällig boendelösning men används inte i akuta fall.

Intern samverkan

Den enskilde som beviljas ett socialt hyreskontrakt kan ha kontakt med olika enheter inom Nacka kommun. Det ska därför finnas skriftliga interna överenskommelser och rutiner för att uppnå bästa möjliga stöd och service för den enskilde.

Prioriterade målgrupper

Särskild hänsyn ska alltid tas till;

- barnfamiljers situation och prioriteringar ska göras till förmån för barnets bästa

- äldres situation

- personer utsatta för våld i nära relation.

I övrigt ska bistånd till socialt hyreskontrakt främst beviljas till enskilda som tillhör nedanstående grupper, som socialtjänsten har ett särskilt ansvar för enligt 5 kap. SoL;

- personer utsatta för våld i nära relation
- personer med social utsatthet, medicinsk eller psykisk ohälsa i kombination med omfattande skuldsättning och betalningsanmärkningar eller efter vistelse på institution eller behandlingshem. Personer som inte är egenförsörjande och uppbär försörjningsstöd
- personer med särskilt skyddsbehov.
- unga och unga vuxna i behov av fortsatt stöd efter avslutad placering i familjehem eller hem för vård eller boende där socialnämnden har eftervårdsansvar.
- personer med missbruksproblem
- personer med allvarliga psykiska och/eller fysiska problem

Handläggning

All dokumentation och handläggning ska utgå från gällande lagstiftning. Vid handläggning ska stor vikt läggas vid personens rätt till delaktighet, inflytande och självbestämmande. All dokumentation ska följa föreskriften om handläggning och dokumentation. 2 Dokumentationen ska innehålla beslut och åtgärder som vidtas i ärendet samt faktiska omständigheter och händelser av betydelse. Regler om dokumentation inom socialtjänsten finns i SoL och i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd, SOSFS 2014:5. Även handläggning och insatser som beviljas med stöd av 4 kap. 2 § SoL omfattas av dokumentationsplikten enligt lag och föreskrifter.

Den enskilde kan ansöka, muntligen eller skriftligen, till den nämnd som personen har kontakt med. En handläggare utreder ansökan enligt 11 kap. 1 § SoL och gör en bedömning om den enskilde tillhör beskriven målgrupp (se rubrik Dokumentet gäller för samt Prioriterade målgrupper).

Utredningen ska uppgifter framgå om orsak till att sökanden inte har tillträde till den ordinarie bostadsmarknaden och personens förutsättningar för ett inträde, nuvarande och tidigare boendesituation, ekonomi och eventuella skulder, familjebild samt övriga uppgifter om den sociala situationen som kan påvisa eventuellt behov av stöd.

Utifrån genomförd utredning och bedömning fattas beslut av behörig tjänsteman med beslutanderätt enligt socialnämndens delegationsordning.

En ansökan om socialt kontrakt ska alltid först prövas enligt 4 kap. 1 § SoL. Det innebär att den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning

Allmänna förutsättningar

Ett villkor för att teckna ett socialt hyreskontrakt är att den enskilde samtidigt tecknar ett avståendeavtal från besittningsskyddet. Detta gäller även för en eventuell sammanboende. Avtalet är gällande i längst två år och kan därefter förlängas vid behov. Hyresnämnden är den instans som fattar beslut om avtalets giltighet.

Omprövning av bistånd

En omprövning av beslutet ska alltid genomföras när ett socialt hyreskontrakt kan erbjudas för att utreda om behov fortfarande föreligger. Efter att den enskilde flyttat in ska beslutet omprövas i god tid innan beslutet upphör. Utgångspunkten är att det ska finnas tid att utreda och fatta beslut om en eventuell förlängning, innan beslutet upphör. Den enskilde är ålagd att följa hyreslagens bestämmelser enligt 12 kap. jordabalken (1970:994). Om situationer uppstår som kan leda till uppsägning av hyresavtalet enligt hyreslagen ska en omprövning av biståndsbeslutet genomföras.

Omprövningen kan då leda till att insatsen avslås och därmed avslutas.

Omprövning ska alltid ske om den enskilde:

- uteblir med hyresinbetalning och inte åtgärdar skulden, alt. upprättar plan enligt överenskommelse med socialtjänsten, inom 9 dagar efter betalningspåminnelsen sänts. Hyresavtalet sägs då alltid upp.
- ofta och systematiskt betalar hyran för sent (men innan uppsägning sker)
- orsakar allvarliga störningar i bostaden, eller om dessa är orsakade av sammanboende

- orsakar onormalt slitage och materiella skador på bostaden, eller om dessa är orsakade av sammanboende

- överlåter lägenheten till annan eller hyr ut den i andra hand.

I övrigt ska omprövning genomföras:

- om den enskilde vid upprepade tillfällen inte följer överenskommen handlingsplan.

- om förutsättningarna utifrån vilka beslutet har fattats, väsentligen förändrats.

Politikerinitiativ - Utredda
införandet av ett kommunalt
bostadstillägg i Nacka
kommun

10

SOCN 2021/131

2021-05-06

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: SOCN 2021/131

Politikerinitiativ - Utreda införandet av ett kommunalt bostadstillägg i Nacka kommun

Politikerinitiativ 30 mars 2021 av Andreas Falk (S)

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom politikerinitiativet. Politikerinitiativet är därmed färdigbehandlat.

Sammanfattning av ärendet

Anderas Falk (S) har inkommit med ett politikerinitiativ om att utreda införandet av ett kommunalt bostadstillägg i Nacka kommun. I initiativet föreslås att införandet av ett kommunalt bostadstillägg för målgruppen LSS och boende i gruppboende och serviceboende utreds skyndsamt och att utredningen redovisar sina förslag i god tid för att kunna fatta beslut om införande av kommunalt bostadstillägg i budgetbeslutet för 2022. Det pågår redan ett arbete som uppfyller intentionerna bakom politikerinitiativet eftersom social- och äldredirektör har tidigare fått ett uppdrag från socialnämndens ordförande, att utreda förutsättningar att införa ett bostadstillägg. Social- och äldredirektör avser återkomma med detta till socialnämnden då detta är klart.

Förslagen i politikerinitiativet

Socialdemokraterna beskriver att det pågår planering och utbyggnad av fler gruppboende och serviceboende i Nacka. Ett stort problem som har visat sig uppkomma är de höga hyreskostnaderna i samband med nyproduktion. Boendena vänder sig till en målgrupp som många gånger redan har en ansträngd ekonomisk situation. Med de höga hyreskostnaderna blir det därför omöjligt för många att tacka ja till ett erbjudande om bostad, då kostnaderna för boendet blir för höga.

Får att råda bot på det problemet, så har många andra kommuner valt att införa ett kommunalt bostadstillägg. Socialdemokraterna menar att även Nacka bör gå

den vägen för att alla ska ges möjlighet att kunna flytta in i det boendet som de är i behov av och erbjuds.

Socialdemokraterna i socialnämnden föreslår följande:

- att införandet av ett kommunalt bostadstillägg för målgruppen LSS och boende i gruppboende och serviceboende utreds skyndsamt
- att utredningen redovisar sina förslag i god tid för att kunna fatta beslut om införande av kommunalt bostadstillägg i budgetbeslutet för 2022.

Enhetens utredning och bedömning

Socialnämnden gav social- och äldredirektören i uppdrag i september 2020 att göra en översyn för att säkerställa att de personer som kommer i kontakt med omsorgsenheten får rätt insats av god kvalitet på ett kostnadseffektivt sätt. En av slutsatserna i översynen var att i de nyproducerade fastigheterna i Nacka blir hyran så hög att det finns en tveksamhet att flytta in. För att undvika att enskilda personer tackar nej till erbjuden lägenhet på grund av hög hyra har många andra kommuner infört ett bostadstillägg.

Som följd av översynens slutsatser har social- och äldredirektören fått ett uppdrag från socialnämndens ordförande, att utreda förutsättningar att införa ett bostadstillägg. Social- och äldredirektör avser återkomma med detta till socialnämnden då detta är klart.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inga konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Bilaga Politikerinitiativ om att utreda införandet av ett kommunalt bostadstillägg i Nacka kommun

Helena Lindenius
Enhetschef
Omsorgsenheten

Eini Ruottinen
Tf gruppchef
Omsorgsenheten

Politikerinitiativ om att utreda införandet av ett kommunalt bostadstillägg i Nacka kommun

Det pågår planering och utbyggnad av fler gruppbestäder och servicebestäder i Nacka. Detta är välbehövligt i ett läge där Nacka växer och behovet av boenden ökar. Ett stort problem som har visat sig uppkomma är de höga hyreskostnaderna i samband med nyproduktion.

Boendena vänder sig till en målgrupp som många gånger redan har en ansträngd ekonomisk situation. Med de höga hyreskostnaderna blir det därför omöjligt för många att tacka ja till ett erbjudande om bostad, då kostnaderna för boendet blir för höga.

Får att råda bot på det problemet, så har många andra kommuner valt att införa ett kommunalt bostadstillägg. Vi menar att även Nacka bör gå den vägen för att alla ska ges möjlighet att kunna flytta in i det boendet som de är i behov av och erbjuds. En utredning för införandet av kommunalt bostadstillägg i Nacka måste därför startas nu med inriktning på beslut i kommande budgetbeslut inför 2022.

Socialdemokraterna i socialnämnden föreslår:

att införandet av ett kommunalt bostadstillägg för målgruppen LSS och boende i gruppbestad och servicebestad utreds skyndsamt

att utredningen redovisar sina förslag i god tid för att kunna fatta beslut om införande av kommunalt bostadstillägg i budgetbeslutet för 2022.

Andreas Falk (S)

2: e vice ordförande socialnämnden

Politikerinitiativ - Våld i nära relation

12

SOCN 2021/165

2021-05-05

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr SOCN 2021/165

Socialnämnden

Politikerinitiativ - Våld i nära relation

Politikerinitiativ den 27 april 2021 av Brita Ström, Miljöpartiet

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i politikerinitiativet. Politikerinitiativet är med detta färdigbehandlat.

Sammanfattning av ärendet

Miljöpartiet har lämnat ett politikerinitiativ gällande våld i nära relation den 27 april 2021. De föreslår att socialnämnden beslutar att uppdra åt social- och äldredirektören att skyndsamt utreda om kvinnan i Älta som blev mördad var känd hos socialtjänsten, och i så fall om alla rutiner och regler följts för att utgången skulle kunna blivit en annan. Om kvinnan inte var känd, vad var orsaken till det? Miljöpartiet föreslår även att de identifierade riskerna gällande våld i nära relation som finns i barn- och familjeenhetens kvalitetsplan påskyndas och fortlöpande redovisas till socialnämnden under året.

Barn- och familjeenheten har ett kvalitetsledningssystem som omfattar systematisk avvikelshantering. Inom ramen för detta hanteras avvikande händelser. Våld i nära relation är ett identifierat utvecklingsområde i barn- och familjeenhetens kvalitetsplan för 2021 och ett intensivt arbete pågår. Eftersom arbete redan pågår i enlighet med förslagen i politikerinitiativet så är det att anse som färdigbehandlat.

Förslagen i politikerinitiativet

- Socialnämnden beslutar ge Social- och äldredirektören i uppdrag att skyndsamt utreda om kvinnan var känd hos socialtjänsten i Nacka och i så fall: Hade alla rutiner och regler följts för att utgången skulle kunna blivit en annan?
- Om kvinnan ej var känd av socialtjänsten i Nacka kommun, vad var orsaken?
- Att arbetet med identifierade risker gällande våld i nära relation i kvalitetsplanen (se ovan) påskyndas och fortlöpande redovisas i socialnämnden under året.

Enhetens utredning och bedömning

Inom socialnämndens område finns lagstiftning och föreskrifter som reglerar att verksamheten måste ha ett kvalitetsledningssystem som innehåller systematisk avvikelshantering. Syftet är att upptäcka brister och utveckla kvaliteten i verksamheten. När allvarliga händelser inträffar inom verksamheten som omfattar personer som är aktuella ska hantering av sådan händelse ske inom ramen för avvikelshantering. I politikerinitiativet ställer Miljöpartiet fråga kring en enskild händelse kopplat till en individ bosatt i Nacka kommun. Huruvida en individ är känd av socialtjänsten eller inte

kan och bör inte besvaras i denna typ av initiativ. Det är av yttersta vikt att enskilda känner sig skyddade av socialtjänstens sekretess, och i synnerhet våldsutsatta.

Studier visar att mörkertalet av våldsutsatta som inte anmäler eller söker hjälp är stort. Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) skriver i sin studie "Våld och hälsa – en befolkningsundersökning om kvinnors och mäns våldsutsatthet samt kopplingen till hälsa" 2014 att 14 % av kvinnorna och 5 % av männen någon gång efter 18 års ålder blivit utsatta för fysiskt våld eller hot om fysiskt våld i en pågående eller avslutad parrelationen. Gällande upprepat och systematiskt psykiskt var siffrorna högre; 20 % av kvinnorna och 8 % av männen. Enligt statistik från Brottsförebyggande rådet (BRÅ) är det endast fyra procent (4 %) av de som utsatts för våld i nära relation som polisanmäler det. År 2020 polisanmäldes 23 200 fall av misshandel av kvinnor över 18 år. I 80 % av de fallen var kvinnan bekant med förövaren. Därtill anmäldes även 1530 fall av grov kvinnofridskränkning. Mörkertalet är enligt NCK och BRÅ omfattande. Brotten sker ofta i hemmet och är därför svåra att upptäcka för utomstående inklusive myndigheter.

Om socialtjänsten inte har fått anmälan eller ansökan är det svårt att upptäcka de familjer där det förekommer våld i nära relation. För att kunna ge skydd och stöd till våldsutsatta är socialtjänsten beroende av att den våldsutsatta själv hör av sig och/eller att personer i den våldsutsattas närhet är uppmärksamma och anmäler till socialtjänsten. För att underlätta för våldsutsatta att veta vart man kan söka hjälp så har medarbetare vid Familjecentralen i Fisksätra lagt ut broschyrer om våld i nära relation på olika språk i tvättstugor i området.

Våld i nära relation är ett av tre prioriterade områden i kvalitetsplanen för 2021 som barn- och familjeenheten arbetar intensivt med. Arbetet med de identifierade riskerna kopplade till våld i nära relation pågår och kommer att redovisas fortlöpande för socialnämnden.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Det är känt att våld i nära relationer påverkar barn negativt på olika sätt. Enligt barnkonventionen artikel 19 ska barn skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande inklusive sexuella övergrepp.

Beslutet innebär inga konsekvenser för barn, då arbete för att motverka våld och ge stöd till våldsutsatta barn och vuxna samt våldsutövare pågår.

NACKA
KOMMUN

Handlingar i ärendet

Bilaga. Politikerinitiativ Miljöpartiet - Våld i nära relation

Caroline Andreasson

Enhetschef

Barn- och familjeenheten

Åsa Dyckner

Gruppchef

Barn- och familjeenheten

Nina Vallin Nielsen

Kvalitetsutvecklare

Barn- och familjeenheten

Våld i nära relation

Fem kvinnor har mördats i Sverige de senaste tre veckorna, två av dem på öppen gata. Förövaren tycks i de flesta fallen vara män som de har haft en relation med, antingen vid tiden för mordet, eller tidigare. Sedan millennieskiftet rör det sig om 315 mord sammanlagt, och de är bara toppen på ett isberg av våld, hot och trakasserier. Att något måste göras är uppenbart. Ett av dessa tragiska fall inträffade i Nacka då polis larmades till ett radhusområde i Älta. I en bostad hittades en kvinna död. En man greps och natten till fredagen anhölls han på sannolika skäl misstänkt för mord på kvinnan. I bostaden fanns också ett barn som omhändertogs.

Nacka kommun har identifierat följande risker i sin kvalitetsplan 2021;

Trygghet och säkerhet 2.1

”Bristande kvalitet i utredningar som rör våld

Risk för bristande kvalitet i utredningar som rör barn och vuxna som utsatts för eller bevittnat våld i nära relation. Utredningarna riskerar att inte vara rättssäkra enligt gällande regelverk och inte heller transparanta vilket innebär bristande förutsägbarhet och möjlighet till insyn för barn och vuxna. *Risk att insatser som ges för att våld ska upphöra inte följs upp systematiskt så att barn- och familjeenheten kan bedöma om våldet minskar eller upphör. ”*

Åtgärder

”Kvalitetskontroll av utredningar som rör våld genom kollegiegranskning för att undersöka hur väl utredningarna följer BBIC och Socialstyrelsens föreskrift och allmänna råd om våld i nära relationer, SOSFS 2014:4.

Uppföljning av målgruppen som fått insats kvalificerad kontaktperson vid våld i nära relation. Uppföljning sker med bedömningsverktyget Freda beskrivning för att få ökad kunskap om våldsutsattheten minskat/upphört efter insatsen.”

Förslag till beslut

- att Socialnämnden beslutar ge Social- och äldredirektören i uppdrag att skyndsamt utreda om kvinnan var känd hos socialtjänsten i Nacka och i så fall: Hade alla rutiner och regler följts för att utgången skulle kunna blivit en annan?
- Om kvinnan ej var känd av socialtjänsten i Nacka kommun, vad var orsaken?
- Att arbetet med identifierade risker gällande våld i nära relation i kvalitetsplanen (se ovan) påskyndas och fortlöpande redovisas i socialnämnden under året.

Brita Ström
Miljöpartiet

Per Chrisander
Miljöpartiet

Politikerinitiativ - Stoppa mäns våld mot kvinnor!

13

SOCN 2021/164

2021-05-05

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr SOCN 2021/164

Socialnämnden

Politikerinitiativ - Stoppa mäns våld mot kvinnor!

Politikerinitiativ den 27 april 2021 av Andreas Falk och Maria Åberg,
Socialdemokraterna

Förslag till beslut

Socialnämnden avslår förslagen i politikerinitiativet eftersom det är känt vilka insatser och åtgärder gällande våld i nära relation som idag finns inom socialnämndens verksamheter och inom Valfärd samhällsservice.

Sammanfattning av ärendet

Socialdemokraterna har lämnat ett politikerinitiativ att stoppa mäns våld mot kvinnor. De föreslår att socialnämnden beslutar att uppdra till social- och äldredirektören att genomföra en kartläggning av vilka insatser och åtgärder som görs idag för att förebygga våld och när våld är känt i nära relationer. De föreslår vidare att kartläggningen genomförs skyndsamt och presenteras i socialnämnden.

Det finns god kunskap och kännedom om de insatser och åtgärder som finns gällande våld i nära relation inom socialnämndens verksamheter. Behov av en kartläggning bedöms därför inte föreligga.

Förslagen i politikerinitiativet

Socialdemokraterna föreslår:

- att socialnämnden uppdrar till social- och äldredirektören genomföra en kartläggning av vilka insatser och åtgärder som görs idag för att förebygga våld och när våld är känt i nära relationer.
- att kartläggning genomförs skyndsamt och presenteras i socialnämnden

Kartläggningen är ett första steg och gäller både för att förhindra våld och insatser när våld är känt. Kartläggningen bör också innefatta en analys och förslag på sådant som kan behöva förbättras i nämndens arbete mot våld i nära relationer.

Enhetens utredning och bedömning

Nacka kommun har ett brett utbud av insatser riktade mot våld i nära relation. Det består av både biståndsbedömda insatser och insatser som den enskilde kan söka själv. Inom socialnämndens verksamheter finns god kunskap och kännedom om de insatser och åtgärder som finns att tillgå för målgruppen.

Inom barn- och familjeenheten finns det en samordnare och två socialsekreterare som arbetar riktat mot våld i nära relationer (VINR). Socialsekreterarna träffar personer som har blivit eller är utsatta för olika typer av våld i nära relation (hädanefter benämnda som "våldsutsatta". De har i huvudsak fyra insatser som de kan bevilja de våldsutsatta som de kommer i kontakt med:

1. Skyddat boende – när behov av akut skydd finns
2. Kvalificerad kontaktperson med inriktning VINR – ges av kvinnojouren/samtalsforum som tar emot både kvinnor och män. Insatsen innebär framförallt praktiskt stöd men även emotionellt stöd.
3. Samtal med behandlare på familjemottagningen (välfärd samhällsservice, VSS) – främst emotionellt stöd.
4. Råd och stöd genom socialsekreterare – insatsen består i att socialsekreteraren fortsätter ha kontakt med den våldsutsatta efter avslutad utredning. Används till exempel för att följa upp den våldsutsattas situation när mycket talar för att det inom kort kan komma att behövas insats i form av skyddat boende. Det kan även vara för att under en kort period hjälpa till med praktiska saker eller för att den våldsutsatta önskar fortsatt kontakt och inte vill ha någon annan insats.

För att utreda och hjälpa våldsutsatta har socialsekreterarna med inriktning VINR olika utrednings- och bedömningsinstrument att tillgå. De använder Freda farlighetsbedömning, Freda beskrivning samt Patriark (inriktat på hedersrelaterat våld). Instrumenten hjälper socialsekreterarna att kartlägga och riskbedöma våldet. Freda kortfrågor används också, och den metoden kan alla utredande socialsekreterare använda sig av för att upptäcka våld.

Kommunen erbjuder även insatser som inte kräver beslut från socialsekreterare, utan där våldsutsatta och våldsutövare själva kan söka stöd. Inom ramen för välfärd och samhällsservice olika verksamheter erbjuds bland annat:

- Råd och stöd-kontakter (samt familjebehandlingsinsatser): där ställs alltid fråga om det förekommer/förekommit i våld i familjen alltid vid den inledande kontakten.
- Alternativ till våld (ATV) – en mottagning med särskild inriktning på våld i nära relation. De erbjuder olika evidensbaserade arbetsmetoder för våldsutsatta, våldsutövare samt barn som bevittnat våld. Mottagningen erbjuder stöd både med och utan biståndsbeslut, individuellt och i grupp.
- Stöd till barn som bevittnat eller utsatts för våld; bland annat trappan-samtal, här-och-nu-samtal samt Tryggare barn (där föräldrarna har egna samtal).
- Föräldrastödsgrupperna som riktas till både generell och selektiv nivå; inom grupperna finns avsnitt som berör våld i nära relationer.
- Första linjen-mottagningen Horisonten: Har affischer på besökstoletterna och små kort i väntrummen från Kvinnofridslinjen. Behandlare är uppmärksamma i behandlingskontakterna och kan prata om våld med familjer.
- Familjecentralen i Fisksätra: Medarbetare har lagt ut broschyrer "Här finns hjälp att få" på olika språk i alla tvättstugor i området.

- Stödcentrum unga brottsutsatta: Möter både brottsutsatta och förövare. Till de brottsutsatta erbjuds stöd och praktisk hjälp inför till exempel rättegång. Till förövare erbjuds bland annat med RePulse som är ett manualbaserat program som hjälper individer att få kontroll över sina impulser som ofta är grundade i aggressioner med våld som strategi.

Det finns kända identifierade förbättrings- och utvecklingsområden. Några av dem är:

- Stärkt samverkan mellan olika enheter inom Nacka kommun för att ett effektivt stöd ska kunna ges till de våldsutsatta
- Bostäder för våldsutsatta – en fråga som spänner över flera olika nivåer och verksamhetsområden
- Förebyggande arbete avseende våld i nära relation som riktar sig till hela kommunens befolkning på en generell nivå

Vissa frågor kan lösas mellan enheterna i Nacka kommun. För andra frågor, såsom behov av bostad och förebyggande arbete på generell nivå, behövs samverkan och beslut mellan olika verksamhetsområden och på olika beslutsnivåer, både kommunalt och nationellt. Det pågår arbete med flera av ovanstående förbättrings- /utvecklingsområden. Behov av ytterligare kartläggning och analys bedöms inte föreligga.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Det är känt att våld i nära relationer påverkar barn negativt på olika sätt. Enligt barnkonventionen artikel 19 ska barn skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande inklusive sexuella övergrepp.

Beslutet innebär inga konsekvenser för barn, då arbete för att motverka och ge stöd till våldsutsatta barn och vuxna samt våldsutövare pågår.

Handlingar i ärendet

Politikerinitiativ: Stoppa mäns våld mot kvinnor!

Caroline Andreasson

Enhetschef

Barn- och familjeenheten

Åsa Dyckner

Gruppchef

Barn- och familjeenheten

Nina Vallin Nielsen

Kvalitetsutvecklare

Barn- och familjeenheten

Politikerinitiativ

Stoppa mäns våld mot kvinnor!

Den senaste tiden har det rapporterats intensivt i media om dödligt våld mot kvinnor av män som kvinnorna lever tillsammans med eller tidigare levtt med. Ett av de fall som de rapporterats om den senaste tiden inträffade i Nacka kommun.

För att komma tillrätta med problemen behövs gemensamma insatser från olika delar i samhället. Kommunen behöver arbeta med förebyggande insatser och kunna agera snabbt och kraftfullt från socialtjänstens sida när man får kännedom om att våld förekommer. Det kan handla om möjligheter till skyddat boende, stöd i olika former, uppsökande verksamhet, utbildningsinsatser till personal och händelseanalyser/haverikommission.

Socialdemokraterna vill som ett första steg att socialnämnden i Nacka genomför en kartläggning av vilka insatser och åtgärder som sätts in idag. Det gäller både för att förhindra våld och insatser när våld är känt. Kartläggningen bör också innefatta en analys och förslag på sådant som kan behöva förbättras i nämndens arbete mot våld i nära relationer. Kartläggningen ska genomföras skyndsamt och presenteras i socialnämnden.

Förslag till beslut

Socialdemokraterna föreslår:

att socialnämnden uppdrar till social- och äldredirektören genomföra en kartläggning av vilka insatser och åtgärder som görs idag för att förebygga våld och när våld är känt i nära relationer.

att kartläggning genomförs skyndsamt och presenteras i socialnämnden

Socialdemokraterna i Socialnämnden

Andreas Falk (S)

2:vice ordförande

Maria Åberg (S)

Ledamot

Politikerinitiativ - Våld i nära relationer

14

SOCN 2021/163

2021-05-05

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr SOCN 2021/163

Socialnämnden

Politikerinitiativ - Våld i nära relationer

Politikerinitiativ den 27 april 2021 av Shahin Malak, Nackalistan

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i politikerinitiativet. Politikerinitiativet är med detta färdigbehandlat.

Sammanfattning av ärendet

Nackalistan har lämnat ett politikerinitiativ gällande våld i nära relationer den 27 april 2021. De föreslår att socialnämnden beslutar om sex åtgärder. Förslagen omfattar att öka kunskap och kompetens om våld i nära relationer hos socialtjänstens personal, att barnen får komma till tals, att familjernas situation följs upp efter avslutad insats, att kommunens arbete med familjer med svåra sociala problem utvecklas och stärks samt att en kriskommitté med ansvar för uppföljning och analys efter varje mord i nära relation införs. Nackalistan föreslår även att kommunen påverkar statens lagstiftning avseende relationsvåld och vårdnad.

Inom barn- och familjeenheten pågår ett arbete med samtliga föreslagna åtgärder med undantag från förslaget om uppföljning av familjer efter avslutad insats då det saknar lagligt stöd. Eftersom arbete redan pågår i enlighet med förslagen i politikerinitiativet så är det att anse som färdigbehandlat.

Förslagen i politikerinitiativet

Nackalistan vill att Socialnämnden beslutar

- att öka kunskap och kompetens om våld i nära relationer hos de som arbetar med vuxna och barn och hos socialtjänstens personal
- att socialsekreterare pratar med barnen och beaktar deras vilja
- att kommunen påverkar statens lagstiftning avseende relationsvåld och vårdnad
- att familjens hela situation alltid följs upp även efter insatser
- att kommunens arbete med familjer med svåra sociala problem utvecklas och stärks
- att införa en kriskommitté med ansvar för uppföljning och analys efter varje mord i nära relation

Enhetens utredning och bedömning

All personal erbjuds regelbundet utbildning inom våld i nära relation samt hedersrelaterat våld. Utbildningen hålls av barn- och familjeenhetens samordnare för

våld i nära relation. Utbildningarna erbjuds återkommande varje år för alla enheterna inom den sociala omsorgsprocessen och är obligatoriska att delta i för enheternas medarbetare. Inom välfärd samhällsservice (VSS) sker också intern utbildning via deras medarbetare på Alternativ Till Våld-mottagningen (ATV).

Barn- och familjeenheten har under 2020 arbetat intensivt med barns delaktighet inom ramen för åtgärdsplanen från socialnämnden. Det arbetet prioriteras och fortsätter även under 2021. Barns delaktighet inom förhandsbedömningar, utredningar och vid uppföljning av insats har ökat under 2020.

Att påverka lagstiftning inom området våld i nära relation görs på olika sätt. Barn- och familjeenhetens samordnare för våld i nära relation ingår i Länsstyrelsen i Stockholms läns nätverk för våld i nära relation. Där förmedlas ny kunskap inom området och erfarenheter delas mellan deltagande kommuner. Barn- och familjeenhetens enhetschef ingår i IFOs chefsnätverk där erfarenheter med arbete kring våld i nära relation delas mellan olika kommuner. Enheten besvarar också remisser som inkommer.

Vad gäller uppföljning av insatser görs detta enligt befintliga handläggningsrutiner som bygger på gällande lagar och föreskrifter. Ett intensifierat utvecklingsarbete kring uppföljning sker sedan socialnämndens åtgärdsplan 2020 och fortsätter även som en del av barn- och familjeenhetens kvalitetsplan under 2021. Enligt socialtjänsten får socialnämnden enligt 11 kap 4 a § enbart besluta om uppföljning av ett barns situation när en utredning som gäller barnets behov av stöd eller skydd har avslutats. Det finns ingen lagstiftning som stödjer uppföljning av ett barns eller familjs situation efter avslutad insats.

I kvalitetsplanen för 2021 finns en åtgärd som syftar till att stärka enhetens arbete med familjer med svåra sociala problem. Ett familjeorienterat arbetssätt kommer att implementeras under 2021 och omfattar både barn- och familjeenheten samt omsorgsenheten. Syftet är att stärka samverkan mellan enheterna för att uppnå helhetssyn och samordning kring familjer med komplexa behov.

Inom socialnämndens område finns lagstiftning och föreskrifter som reglerar att verksamheten måste ha ett kvalitetsledningssystem som innehåller systematisk avvikelshantering. Syftet är att upptäcka brister och utveckla kvaliteten i verksamheten. När allvarliga händelser inträffar inom verksamheten som omfattar personer som är aktuella ska hantering av sådan händelse ske inom ramen för avvikelshantering. Bedömning görs att det därför inte finns något behov av att inrätta en kriskommitté då det redan finns rutiner att hantera den typen av händelser inom befintlig verksamhet.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Det är känt att våld i nära relationer påverkar barn negativt på olika sätt. Enligt barnkonventionen artikel 19 ska barn skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande inklusive sexuella övergrepp.

Beslutet innebär inga konsekvenser för barn, då arbete för att motverka och ge stöd till våldsutsatta barn och vuxna samt våldsutövare pågår.

Handlingar i ärendet

Bilaga Politikerinitiativ - Våld i nära relationer, Nackalistan

Caroline Andreasson

Enhetschef

Barn- och familjeenheten

Åsa Dyckner

Gruppchef

Barn- och familjeenheten

Nina Vallin Nielsen

Kvalitetsutvecklare

Barn- och familjeenheten

Politikerinitiativ till Socialnämnden

Våld i nära relationer

De risker som identifierats i samband med kvalitetsarbetet i Socialnämnden är alarmerande, bland annat nämns icke-rättssäkra utredningar och insatser som inte följs upp. Det är positivt med de åtgärder som planeras, men den nuvarande lagstiftningen kring våld i nära relationer är otillräcklig. Lagar är statens ansvar, men kommunen kan och bör trycka på kring lagstiftningen för att stärka våldsutsatta vuxna och barns rättigheter.

Bristen på bostäder till rimlig kostnad bidrar till att utsatta har svårt att lämna våldet. Andra går tillbaka till bostad och förhållande efter insatser då de inte har någon annanstans att ta vägen. Personal från jourverksamheter berättar om ökad arbetsbelastning och orimliga krav på dem att ordna bostad för våldsutsatta. Sämst skydd har migranter som har vistats i Sverige i mindre än två år och vars enda anknytning är en partner. Ofta står valet mellan att gå tillbaka till förövaren eller att lämna landet. Språkhinder, diskriminering och bristande sociala nätverk är faktorer som gör det svårare att söka hjälp.

Istället för att familjer med svår social problematik placeras på utredningshem hamnar kvinnan och barnen alltför ofta hos kvinnojourer. Situationen lugnas tillfälligt och myndigheterna verkar räkna med att den engagerade personalen där ska klara av problemen. Men kvinnojourer har inte arbetsmetoder eller resurser för att arbeta med familjer där det finns våld och andra problem. Socialsekreterare behöver träffa familjerna mer. För att skapa trygghet är det viktigt att även barnen känner sig delaktiga och får information.

Efter alla dessa år måste vi ställa oss frågorna; Varför brister skyddet? Varför är de politiska målen så svåra att implementera på alla nivåer, inklusive rättsväsendet? Varför går allting så långsamt? Det är viktigt att höja kunskap och kompetens om våld i nära relationer hos socialtjänsten, polisen och i hela samhället. Arbetet med våld är svårt och komplext, därför är det viktigt att socialtjänsten prioriterar inte bara kunskap utan erfarenhet om denna problematik hos personalen. Vi har elva folkhälsomål idag; arbetet mot våld i nära relationer och våld överhuvudtaget borde ingå som det tolfte folkhälsomålet. Kommunen borde inrätta en kriskommitté och följa upp varje mord i nära relation för att förstå vad som gick fel i ärendehantering.

Nackalistan vill att Socialnämnden beslutar

- **att** öka kunskap och kompetens om våld i nära relationer hos de som arbetar med vuxna och barn och hos socialtjänstens personal
- **att** socialsekreterare pratar med barnen och beaktar deras vilja
- **att** kommunen påverkar statens lagstiftning avseende relationsvåld och vårdnad
- **att** familjens hela situation alltid följs upp även efter insatser
- **att** kommunens arbete med familjer med svåra sociala problem utvecklas och stärks
- **att** införa en kriskommitté med ansvar för uppföljning och analys efter varje mord i nära relation

Shahin Malak, Nackalistan, 2021-04-27

Remiss - överenskommelse om
samverkan inom
patientnämndsverksamhet

15

SOCN 2021/98

2021-04-27

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr SOCN 2021/98

Socialnämnden

Remiss - överenskommelse om samverkan inom patientnämndsverksamhet

Rekommendation från Storsthlm

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att anta överenskommelsen om samverkan inom patientnämndsverksamhet mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län.

Sammanfattning av ärendet

Kommunerna i Stockholms län har sedan 2003 haft överenskommelse med patientnämnden i Region Stockholm för handläggning av klagomål som rör den kommunala hälso- och sjukvården. Överenskommelsen mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län har nu reviderats. Syftet med överenskommelsen är att patienter ska ha möjlighet att få hjälp av en oberoende part i klagomålsärenden. Patientnämndens uppdrag är att hjälpa patienter att föra fram klagomål och få dem besvarade av vårdgivaren. Patientnämndsverksamhet är obligatorisk för kommunerna enligt lagen om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården.

Förtydliganden och uppdateringar har gjorts i överenskommelsen utifrån att patientnämndens uppdrag ändrades när en ny lag om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården (2017:372) började gälla. Beräkningsmodellen för kommunernas ersättning har ändrats från den tidigare överenskommelsen. Ändringen leder inte till några ekonomiska konsekvenser. Överenskommelsen gäller inom verksamheter som bedriver hälso- och sjukvård: särskilt boende och dagverksamhet för äldre, bostad med särskilt service och daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och bostad med särskild service enligt socialtjänstlagen.

Ärendet

Kommunerna i Stockholms län har sedan länge haft överenskommelse med patientnämnden i Region Stockholm för handläggning av klagomål som rör den kommunala hälso- och sjukvården. Överenskommelsen mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län har nu reviderats. Syftet med överenskommelsen är att patienter ska ha möjlighet att få hjälp av en oberoende part i klagomålsärenden. Patientnämndens huvudsakliga uppgift är att hjälpa patienter att föra fram klagomål och få dem besvarade av vårdgivaren. Patientnämndens uppdrag är att hjälpa patienter att få

den informationen de behöver från hälso- och sjukvården samt vända sig till rätt myndighet. Patientnämnden är opartisk och fristående från de vårdgivare som möter patienter inom hälso- och sjukvården. Nämnden gör inga egna medicinska bedömningar och tar inte heller ställning till om vårdgivaren har gjort rätt eller fel. I stället fungerar de som en länk mellan patienter och vårdgivare.

Patientnämndsverksamhet är obligatorisk för kommunerna enligt lagen om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården. Patientnämndens uppdrag ändrades 2017 när en ny lag om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården (2017:372) började gälla. Storsthms styrelse beslutade den 11 mars 2021 att rekommendera kommunerna i länet att anta en reviderad överenskommelse om samverkan inom patientnämndsverksamhet. I den reviderade överenskommelsen har förtydliganden och uppdatering gjorts utifrån de nya bestämmelserna.

Överenskommelsen gäller inom verksamheter som bedriver hälso- och sjukvård och allmän omvårdnad enligt socialtjänstlagen som ges i samband med hälso- och sjukvård:

- särskilt boende och dagverksamhet för äldre
- bostad med särskilt service och daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- bostad med särskild service enligt socialtjänstlagen.

Patientnämnden redovisar årligen till respektive kommun de ärenden som nämnden mottagit. Patientnämnden tillsammans med Storsthlm kallar kommunernas kontaktpersoner till ett samverkansmöte årligen. Överenskommelsen börjar gälla när den har antagits av samtliga parter. Den gäller tills vidare. Överenskommelsen kan sägas upp med en uppsägningstid om tolv månader.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut medför inga ekonomiska konsekvenser. Beräkningsmodellen för kommunernas ersättning har ändrats från en tidigare överenskommelsen. Detta i enlighet med kommunernas önskemål som baseras på att patientnämndens uppdrag förändrats sedan överenskommelsen träffades 2003. Ersättning fördelas mellan kommunerna beräknat på hela kommunens befolkning och inte som tidigare på endast på befolkning över 65 år. År 2020 var kostnaden för Nacka kommun 66 421kr. Den förändrade beräkningsmodellen innebär en ökning på 748kr för år 2021. Detta bedöms att vara inom ramen för kostnadsneutralt.

Konsekvenser för barn

Föreslagen överenskommelse medför inga konsekvenser för barn.

NACKA
KOMMUN

Handlingar i ärendet

1. Rekommendation från Storsthlm
2. Överenskommelse
3. Beräkningsmodell för ersättning

Karin Kollberg
Social- och äldredirektör
Stadsledningskontoret

Elisa Reinikainen
Medicinskt ansvarig sjuksköterska
Äldrenheten

fredag 2021-03-12 10:48

Inkommande mail

Till: susanna.kiesel@osteraker.se; marlen.terrell@nynashamn.se; lotta.wigen@huddinge.se; varmdo.kommun@varmdo.se; kommunstyrelsen@jarfalla.se; kontaktcenter@sigtuna.se; birgitta.fahlgrensylven@sundbyberg.se; ksnamndsekretariat@norrtaalje.se; kommunstyrelsen@sundbyberg.se; britt-marie.ekstrom@danderyd.se; kommunstyrelsen@stockholm.se; kommunstyrelsen@sollentuna.se; claes.lagergren@taby.se; kommunstyrelsen@solna.se; registrator.klk@vallentuna.se; registrator@lidingo.se; Annika.Radstrom@sodertalje.se; charlotte.lagerkvist@botkyrka.se; kommunstyrelsen@ekero.se; John.Henriksson@tyreso.se; marie.lundqvist@sigtuna.se; ksf.registrator@huddinge.se; Karin.bjorkryd@sodertalje.se; tabykommun@taby.se; kommun@osteraker.se; catarina.odenberg@sigtuna.se; kommun@nykvarn.se; helene.bengtson@sundbyberg.se; stefan.heineback@lidingo.se; annica.blomsten@norrtaalje.se; Elisabet.Sundelin@solna.se; jenny.thorsell@salem.se; pia.bornevi@sollentuna.se; kommunstyrelsen@danderyd.se; Anna-Lena.Engstedt@tyreso.se; maria.johansson3@norrtaalje.se; dc.ks@upplandsvasby.se; david.gyllenstrale@vallentuna.se; kommun@tyreso.se; karin.kollberg@nacka.se; ksf@salem.se; ann-charlotte.fager@solna.se; kommunstyrelsen@nynashamn.se; kommunstyrelsen@norrtaalje.se; registrator@nacka.se; siw.lidestahl@haninge.se; Medborgarcenter@botkyrka.se; haningekommun@haninge.se; kommunstyrelsen@upplands-bro.se; liridona.rama@nykvarn.se; helena.aman@upplands-bro.se; sodertalje.kommun@sodertalje.se; lena.burmanjohansson@ekero.se; kansliet@vaxholm.se;

Från: registrator@storsthlm.se

Skickat: 2021-03-12:10:48

Bilagor: image001.png;4 Patientnämnden summerar kort 2020.pdf;3 Exempel på ersättningsnivå.pdf;2 Reviderad överenskommelse om samverkan inom patientnämndsverksamhet.pdf;1 Rekommendation Samverkan patientnämndverksamhet.pdf;

Storsthlm: Rekommendation om överenskommelse om samverkan inom patientnämndverksamhet

Till Registrator

Storsthlm:s styrelse beslutade på sammanträdet den 11 mars år 2021 att rekommendera kommunerna i länet att anta *reviderad överenskommelse om samverkan inom patientnämndsverksamhet*.

Vänligen skicka till **Kommunstyrelsen** samt till berörda **förvaltningschefer inom socialförvaltning**.

Bakgrund

Kommunerna i Stockholms län rekommenderas att anta reviderad överenskommelse om samverkan inom patientnämndsverksamhet. Överenskommelsen innehåller vissa förtydliganden och uppdatering av laghänvisningar mot tidigare överenskommelse. Överenskommelsen har kompletterats med en beskrivning av att Storsthlm:s roll är att företräda kommunerna på en länsövergripande nivå avseende uppföljning och utvärdering.

Beräkningsmodellen i förslag till reviderad överenskommelse har gjorts om så att ersättningen fördelas mellan kommunerna beräknat på hela kommunens befolkning och inte som tidigare baserat på befolkning över 65 år.

Ärendegång

Rekommendationen adresseras till kommunstyrelserna enligt den rutin som gäller vid beslut i Storsthlm styrelse.

Kommunerna fattar beslut enligt gällande delegationsordning.

Kommunerna ombeds meddela sina ställningstaganden genom att sända in protokollsutdrag eller annan beslutshandling till Storsthlm.

Beslut om antagande av överenskommelse är att likställas med undertecknande.

Överenskommelsen **börjar gälla från att alla parter har beslutat att anta överenskommelsen.**

Svarsperiod

Storsthlm önskar få kommunernas ställningstaganden senast den 31 oktober med e-post till registrator@storsthlm.se

Vänligen skriv ärendenummer S/21/0049 i ämnesraden.

Frågor och information

Frågor med anledning av detta besvaras av Emma Braconier, emma.braconier@storsthlm.se

Samverkansmöte mellan kommunerna och patientnämnden

Patientnämnden kommer att bjuda in kommunerna till samverkansmöte och information kring den nya överenskommelsen den 20 maj klockan 13-15. Inbjudan kommer att skickas ut separat från patientnämnden.

Till detta mejl bifogas

- Rekommendation
- Reviderad överenskommelse
- Exempel på ersättningsnivå
- Patienten summerar kort 2020

Med vänlig hälsning

STORSTHLM

KOMMUNER I SAMVERKAN

Box 38145, 100 64 Stockholm

Besöksadress Södermalmsallén 36, Plan 5 (röd hiss)

08-615 94 00, www.storsthlm.se

Mellan patientnämnden i Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län (Botkyrka kommun, Danderyds kommun, Ekerö kommun, Haninge kommun, Huddinge kommun, Järfälla kommun, Lidingö stad, Nacka kommun, Norrtälje kommun, samt Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje, Nykvarns kommun, Nynäshamns kommun, Salems kommun, Sigtuna kommun, Sollentuna kommun, Solna stad, Stockholm stad, Sundbybergs stad, Södertälje kommun, Tyresö kommun, Täby kommun, Upplands-Bro kommun, Upplands Väsby kommun, Vallentuna kommun, Vaxholms stad, Värmdö kommun och Österåker kommun) har följande **överenskommelse** träffats. Storsthlm har ett samordningsansvar gällande uppföljning och utvärdering gentemot kommunerna i länet.

Överenskommelse om samverkan inom patientnämndsverksamhet

§1

Med stöd av lagen (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården, vilken innebär att patientnämndsverksamhet är obligatorisk även för kommunerna, åtar sig patientnämnden i Region Stockholm handläggning av sådana ärenden som är hänförliga till den hälso- och sjukvård som kommunerna bedriver. Överenskommelsens omfattar personer som har frågor, synpunkter och klagomål som rör kommunal hälso- och sjukvård samt omvårdnad i särskilda boenden i kommunerna i Stockholms län. Specifiering av nämndens åtagande framgår av bilaga 1 till denna överenskommelse.

§2

Patientnämnden ska informera allmänheten, hälso- och sjukvårdspersonal i region och kommun och andra berörda om sin verksamhet.

Kommunen ska informera medborgare i kommunen, personal i kommunen och andra berörda i kommunen om Patientnämndens uppdrag att hantera frågor, synpunkter och klagomål som rör kommunal hälso- och sjukvård samt omvårdnad i särskilda boenden.

Patientnämnden ska samverka med kommunerna kring information om Patientnämndens verksamhet och bistå kommunen med informationsmaterial.

Patientnämnden ska särskilt bevaka och rapportera synpunkter gällande utskrivningsprocessen från slutenvård till öppenvård och kommun.

§3

Patientnämnden ska årligen redovisa till respektive kommun de ärenden som nämnden erhållit för handläggning.

Patientnämnden och Storsthlm ansvarar för att gemensamt årligen följa upp statistik över antalet ärenden i länet och vid behov utvärdera överenskommelsen.

Patientnämnden ska tillsammans med Storsthlm årligen eller vid behov sammankalla kommunerna i länet till möte kring uppföljning och utveckling av samverkan mellan Patientnämnden och kommunen.

§4

Överenskommelsen gäller från och med att överenskommelsen antagits av respektive part. Överenskommelsen gäller därefter tills vidare. Överenskommelsen kan sägas upp, eller omförhandlas med en uppsägningstid om tolv månader.

§5

Ersättning för utförda tjänster för år 2020 är 1 500 986 kr. För beräkning av beloppet för år 2021 och framgent ska ersättningen för år 2020 räknas upp med årsmedeltalet för KPI från föregående år.

§6

Den årliga ersättningen ska senast den 1 juli innevarande år erläggas av kommunerna. Storsthlm ska årligen, senast den 1 juni lämna uppgifter till Patientnämnden om uppdaterad kostnadsfördelning mellan kommunerna i länet.

§7

Uppkommer under avtalsperioden för endera parten väsentliga förändringar i förutsättningarna för överenskommelsen, exempelvis ändringar i lagstiftningen, är parterna berättigade att begära förhandling om ändringar i överenskommelsen som är direkt påkallade härav.

§8

Denna reviderade överenskommelse gäller från och med att alla parter antagit överenskommelsen.

STORSTHLM

Bilaga 1:

Tabellen visar exempel på ersättningsnivå till Patientnämnden per kommun utifrån befolkningsunderlag 2020.

Kommun	Kostnadsfördelning Patientnämnd. 2020 års ersättning omräknad utifrån befolkning alla åldrar (förslaget)	Kostnadsfördelning Patientnämnd. 2020 års ersättning moms omräknad utifrån befolkning 65+
Botkyrka	59 738 kr	51 537 kr
Danderyd	20 747 kr	25 970 kr
Ekerö	18 116 kr	19 363 kr
Haninge	58 153 kr	54 734 kr
Huddinge	71 257 kr	59 414 kr
Järfälla	50 509 kr	52 293 kr
Lidingö	30 387 kr	38 940 kr
Nacka	66 421 kr	67 169 kr
Norrtälje	39 542 kr	66 532 kr
Nykvarn	6 955 kr	7 509 kr
Nynäshamn	18 043 kr	24 961 kr
Salem	10 577 kr	11 628 kr
Sigtuna	30 918 kr	28 043 kr
Sollentuna	46 636 kr	45 962 kr
Solna	52 049 kr	50 168 kr
Stockholm	615 070 kr	578 697 kr
Sundbyberg	33 096 kr	25 986 kr
Södertälje	62 499 kr	62 473 kr
Tyresö	30 519 kr	31 948 kr
Täby	45 384 kr	54 057 kr
Upplands Bro	18 530 kr	18 014 kr
Upplands Väsby	29 543 kr	30 750 kr
Vallentuna	21 526 kr	21 163 kr
Vaxholm	7 579 kr	10 022 kr
Värmdö	28 415 kr	30 132 kr
Österåker	28 777 kr	33 519 kr
Summa	1 500 986 kr	1 500 986 kr